

Olika nyanser av svart – sött, svårt och starkt

Bokprovning på
Svenska barnboksinstitutet:
en dokumentation.

Årgång 2009:
9 mars – 15 april 2010

Innehållsförteckning

Trender och tendenser (textdokument)	3
Olika nyanser av svart – sött, svårt och starkt	3
Olika nyanser av svart	3
Sött	3
Svårt	3
Starkt	4
Översättningar	4
Översikt – inget kvalitetsurval	4
Svenska barnboksinstitutets utställning visar <i>bela</i> utgivningen	5
Bilderböcker	5
Förmänskligade djur	5
Sött och starkt	6
Filosofiska betraktelser	6
”Böcker extra allt”	6
Kapitelböcker och mellanåldersböcker	7
Den stora världen och den lilla världen	7
Fler förmänskligade djur	8
Den första kvinnliga superhjälten?	8
Längtan efter pappa eller mamma	8
Ungdomsböcker	9
Manliga författare skriver om oåtkomliga Beatrice-gestalter	10
Flankflickor	10
Väld	10
Originella berättartekniska grepp	10
Chick lit och vampyrer	10
Fantasy och historiska romaner	11
Faktaböcker	11
Tecknade serier	12
Poesi och rim	12
Debutanter	12
Sammanfattningar av föreläsningar i samband med årets Bokprovning	13
Var är jag?	13
Vem är jag?	13
Jag	14
Litteraturlista	15
Ämnesord	18
Statistikbilaga (tabeller och diagram)	19
Utgivningen av barn- och ungdomsböcker 1993-2008	19
Totala utgivningen 2009	20
Svenska barn- och ungdomsböcker i original	21
Översatta barn- och ungdomsböcker	21
Språk varifrån översättningarna (1:a uppl.) hämtats	22
Upphovsmän, kön	23
Huvudpersoners kön	24
Jagberättare	24
Utgivningen 2009 fördelad på förlag	25
Föreläsningar, Debutantdag och turné	26
Program för Sbi:s Bokprovning	26
Debutantböcker 2009 fördelade på kategorier	28

Olika nyanser av svart – sött, svårt och starkt

Barn- och ungdomsboksutgivningen i Sverige 2009 – trender, tendenser och statistik

År 2009 utkom 1750 barn- och ungdomsböcker i Sverige. Det är en marginell minskning, 71 titlar, jämfört med 2008 då det utkom 1821 böcker. Det är första gången sedan år 2000 som utgivningen minskar. Av årets utgivna böcker är 768 titlar svenska och 982 är översättningar. Antalet översatta faktaböcker och tecknade serier har minskat markant. Antalet svenska förstaupplagor har ökat från 560 titlar år 2008 till 584 titlar 2009 och står för 32 % av den totala utgivningen. Ökningen består huvudsakligen av ungdomsböcker.

Olika nyanser av svart

Med rubriken ”Olika nyanser av svart – sött, svårt och starkt” försöker årets Bokprovning fånga några av huvuddragen i utgivningen år 2009, som är ett visuellt och ämnesmässigt mörkt utgivningsår i barn- och ungdomslitteraturen. Många böcker handlar om mörkret, om natten och om ritualer kring att gå och lägga sig och om sömnens våndor. Mörkret som spökar i varje individs inre gestaltas. Vampyrerna är fortsatt vanliga, men mörkervarelserna, monstren och vampyrerna, är inte alltid onda eller farliga. De är ibland själva rädda eller behöver räddas och skildras inte sällan som snälla och rentav gulliga. Böckernas gestalter har att såväl bearbeta och begränsa som att bejaka de svarta och dunkla sidorna av den helhet som en sammansatt människa består av.

Unga läsare ska bemästra mörkret, bli vän med det och även med monstren och mörkervarelserna. Med olika nyanser av svart tecknas således barn- och ungdomslitteraturens fiktiva världar och ett förlag använder det innehållsrika begreppet ”hembygdsnoir” på baksidan av en bok utgiven 2009. Böcker som Karla Stoefs och Bert Dombrechts *I mörkret*, Joyce Dunbars *Monstret som åt upp mörkret*, Sanna Töringes och Kristina Digmans *Rädda spöket* och Per Gustavssons *När prinsessor vaknar om natten* anknuter till det svarta i årets utgivning.

Sött

En växande trend de senaste åren, främst i bilderböcker, är förekomsten av söta djur och djurungar, bedårande älvor och rosa Barbiedocksprinsessor. Ibland framstår själva syftet med böckerna som att förmedla det söta och det gulliga – mer än att berätta en historia. Ordet söt förekommer allt oftare i boktitlarna. Bland årets översättningar finns ett stort antal böcker om söta djur och snälla, rara monster. En sökning i Svenska barnboksinstitutets katalog, ELSA, på ordet söt ger cirka 30 träffar på boktitlar utgivna under 2000-talet, men bara hälften så många under 1990-talet och nästan tio under 1980-talet samt endast en träff för 1970-talet. Ordet söt används uppenbarligen oftare i boktitlar idag än för 20 år sedan.

Synen på vad som är sött eller inte varierar naturligtvis och länge har det söta ansetts som suspekt men i kölvattnet efter den japanska manga-boomen har begreppet kawaii, som är mycket utbrett i Japan, vunnit inträde och viss legitimitet på den internationella barnboksmarknaden, nu kanske även i Sverige. Kawaii betyder gulligt eller sött på japanska och har blivit en hel kultur med intagande, söta, gulliga illustrationer på allt från tapeter till officiell samhällsinformation. I sötman finns dock ofta ett visst mått av sting eller beska. Det är bland de översatta bilderböckerna som spår av kawaiikulturen nu syns för första gången. Nytt för året är även böcker om hur man virkar ”läskigt söta” monster – amigurumi – också de japanska. De japanska tecknade serierna, mangan, minskar men antalet övriga översättningar från japanskan ökar och de mangainfluerade illustrationerna tycks ha kommit för att stanna en tid.

Svårt

I samband med fjolårets Bokprovning noterades att huvudpersonerna ofta ställdes inför svåra val och moraliska ställningstaganden. Ödesdiga beslut med livsavgörande konsekvenser skildrades. I årets utgivning har detta accentuerats även om det finns ungdomsboksförfattare som menar att de inte kan skriva som det är i verkligheten, eftersom alla då tror att de överdriver. Det svåra är

emellertid verkligen svårt i barn- och ungdomslitteraturen och det handlar inte bara om svårigheterna att finna lyckan, ett fungerande liv, en gedigen identitet och god självkänsla eller att bearbeta ätstörningar och utanförskap. Dödsskjutningar, ungdomar som dödar ungdomar, hedersmord, våldtäkter, misshandel, människosmuggling, mobbning och andra allvarliga brott har definitivt vunnit inträde på hela den barnlitterära arenan från bilderbok till ungdomsbok. Endast Per Nilsson med *Absolut Per Nilsson*, Åsa Anderberg Strollo med *Blod* och Thomas Fröhlings *Kung Steve och alla hemlösa hjärtans blues* är de svenska skönlitterära författare som berör miljöhotet, vilket torde vara en av de svåraste frågor och val mänskligheten har att förhålla sig till. Ett fåtal faktaböcker tar upp frågan om miljön och hotet mot vår planets överlevnad. Miljöhotet har tidigare varit ett frekvent förekommande tema.

Starkt

Utgivningen är stark i flera bemärkelser. Många debutanter har fått mycket positiva recensioner i dagspressen. Också den svenska bilderboksutgivningen är stark. Många av våra välkända och framstående bilderboksskapare har publicerat eller medverkat i flera böcker under 2009. Förläggare och andra har under året även poängterat hur väl de svenska originalen och översättningarna från de nordiska länderna står sig i konkurrens med importen från övriga västvärlden. Starka är också många av gestalterna i årets böcker. De tvingas till styrka, såväl psykisk som fysisk, på grund av omständigheter de inte råder över. Inte sällan är hjältarna unga kvinnor som på olika sätt bryter mot normer och konventioner. Många texter bjuder motstånd, vissa är svårtuggat svårsmälta och intrycket blir att utgivningen är stark, ofta med inslag av svärta. En stor och varierad utgivning måste med nödvändighet ge många och skilda uttryck. Stark har dock oron varit för hur konformitet och kommersiella hänsyn begränsar och påverkar utgivningen, vilket varnats för i dagspress och facktidsningar. Den som följer försäljningsstatistiken i *Svensk Bokhandel* (<http://www.svb.se/bokfakta>) kan se hur ett fåtal titlar och författare stadigvarande återfinns allra överst på listorna.

Översättningar

Engelskan är det språk varifrån majoriteten av alla översättningar hämtas (61 %). Här finns emellertid ett antal sekundäröversättningar av verk från andra språkområden och ingen skillnad kan göras i statistiken mellan böcker från exempelvis USA, Storbritannien, Sydafrika och Indien. Procentuellt ligger andelen översättningar från de nordiska grannländerna i stort sett på en något högre nivå än föregående år. Antalet översättningar från norska har ökat och det är de norska ungdomsböckerna som är tre gånger så många som under föregående år. Det är främst manliga norska författare som översätts, bland andra Arne Svingen, Kjetil Johnsen och Johan Harstad. Vare sig från danska eller finska översattes någon ungdomsbok under 2009.

Översikt – inget kvalitetsurval

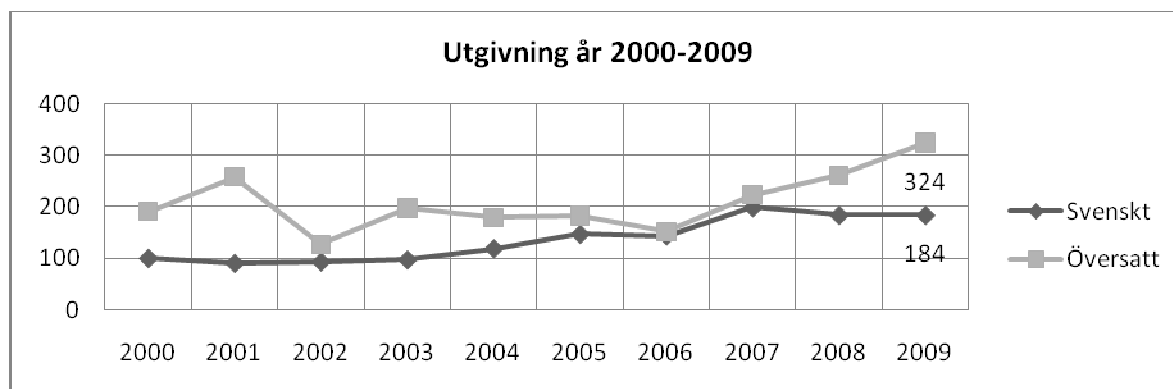
Årets Bokprovning ger ingen definitiv bild av utgivningen, inga definitiva svar på alla de intressanta frågeställningar som en mycket omfattande läsning ger vid handen. Svenska barnboksinstitutets Bokprovning är, förutom vad gäller de statistiska uppgifterna, ingen kartläggning med vetenskapliga anspråk eller ambitioner. Förhoppningsvis kan kommande forskningsprojekt undersöka och definiera avgörande förändringar inom barn- och ungdomsboksutgivningen på flera olika områden med stöd av Svenska barnboksinstitutets Bokprovning. I det material som här presenteras visas statistikjämförelser från år 2000 och ibland även längre tillbaka än så. De böcker som omtalas i översikten är inte mer kvalitativa eller mer konstnärliga än böcker som inte omnämns. Översikten utgör därför inget generellt kvalitetsurval. Samtliga uppgifter gällande omnämnda böcker, inklusive förlag och eventuell översättare, finns i en avslutande litteraturlista. Någon motsvarighet till Svenska barnboksinstitutets Bokprovning gällande vuxenlitteratur finns inte, men naturligtvis vore det intressant att studera också vuxenlitteraturens trender, generella berättarmönster, författarnas kön och relationen till huvudpersonernas kön om detta vore möjligt. Barn- och ungdomslitteraturen svarar för 10 – 20

% av den totala bokutgivningen per år i Sverige. Det är således ett område som går att överblicka och det går att försöka kartlägga det.

Svenska barnboksinstitutets utställning visar hela utgivningen

Hela den samlade utgivningen av barn- och ungdomsböcker i Sverige utgivna 2009 exponeras i Svenska barnboksinstitutets bibliotek från den 9 mars till och med den 15 april. Böckerna är i stort grupperade såsom denna dokumentation är disponerad. I utställningen kan den intresserade även se böcker som säljs på varuhus och via andra försäljningskanaler än bokhandlar och som sällan finns på biblioteken. Bilden av utgivningen blir således en helt annan än den som bokhandlar och bibliotek förmedlar.

Bilderböcker

2009 är ett såväl visuellt som ämnesmässigt mörkt år i barn- och ungdomslitteraturen. Bland bilderböckerna kan man se en tydlig trend i att skriva om mörkret, om natten och om ritualen kring att gå och lägga sig. I Lena Arros och Sara Gimbergssons *Ibland är det bra att det är mörkt* behandlas vårt behov av både mörker och ljus. I Stefan Castas och Anna Bengtssons *En natt på jorden* skildras de nattaktiva dagmaskarna och andra djur som är aktiva när vi sover. Natten, drömmarna och fantasin är avgörande i böcker som Lennart Hellsings och Ane Gustavssons *Lillebror och natten*, Lotta Geffenblads *Betty mitt i natten*, Pija Lindenbaums *Siv sover vilse*, *Bäbis rädd* av Ann Forslind, *Sopnedgasten och andra moderna monster* av Andreas Palmaer samt *Sixtens & Blixtens skrivade sovbook* av Aino Havukainen.

Många bilderböcker handlar också om rädslan för mörkervarelser och det som kan döljas i mörkret, även om det, precis som i böcker för äldre barn, förekommer påfallande många snälla monster och vampyrer som själva är rädda och behöver räddas. Budskapet tycks vara att vi ska bemästra vår rädsla och bli vän med mörkret och med mörkervarelserna. Några exempel på titlar är Märten Sandéns och Mimmi Tollerup-Grkovics *Den mörkaste platsen i buset*, Carin och Stina Wirséns *En liten skär och alla ruskigt rysliga brokiga* och Jonna Björnstjernas *Sagan om den underbara familjen Kanin och fru Skräck*.

Förmänskligade djur

Det mesta använda ämnesordet¹ bland bilderböckerna är förmänskligade djur, följt av pojkar, flickor, djur, lek och djurungar. Det är främst översatta bilderböcker som handlar om förmänskligade djur. Katter, kaniner, hundar och björnar är vanligast. *Snurran städar* av Eva Bergström och Annika Samuelsson, *Jag är en krabba* av Charles Reasoner och *Den flygande kaninen bygger en ubåt* av Johan Wanloo är exempel på böcker med förmänskligade djur.

¹ Ämnesordstermerna är gemensamma för svenska bibliotek och väljs och underhålls av Svensk Biblioteksförnings redaktionskommitté för indexerings av skönlitteratur med representanter från Svenska barnboksinstitutet, Stockholms stadsbibliotek, Kungliga biblioteket, BTJ samt folk- och skolbibliotek. I indexerings av skönlitterära barn- och ungdomsböcker samt faktaböcker för barn används i första hand samma ämnesord som finns i databasen Svenska ämnesord.

Vad gäller fördelningen mellan pojkar och flickor som huvudpersoner i bilderböckerna är pojkarna något fler än flickorna. I övriga kategorier råder det omvända förhållandet. I bilderböckerna finns också unisexfigurer där det är oklart vilket kön personerna har, som i Lena Arros och Pia Johanssons *Micklan målar*.

Sött och starkt

Illustrationerna i bilderböcker är gjorda i vitt skilda tekniker med stora kontraster i färgskala, perspektiv, ton, intensitet och präglade av skilda traditioner. Bland översättningarna dominerar det söta. Ett antal fotografiska bilderböcker innehåller bilder på söta djurungar med titlar såsom *Söta katter och andra djur* av Wolfgang Schleicher. Tecknade söta djur finns i serier som *Disney sötnosarna*. Det japanska begreppet kawaii – som tidigare nämnts – har uppmärksammats i Sverige under året. I den japanska översättningen, *Var är jordgubbs-Moshi* av Masako Hayakawa Thor har Sverige fått sin första uttalade kawaii-bildbok. Den lilla kattfiguren *Hello Kitty* är definitivt kawaii och har blivit en hel industri med allt från bilar till brevpapper, och nu även böcker på svenska. Tre titlar om Kitty har hittills utgivits på Egmont Kärnan under 2009. Bland de svenska böckerna är inte det söta lika tydligt representerat. Importerar förlagen det ”gulliga” för att möta en förmodad efterfrågan? Ökningen av antalet utgivna bilderböcker består av översättningar.

Filosofiska betraktelser

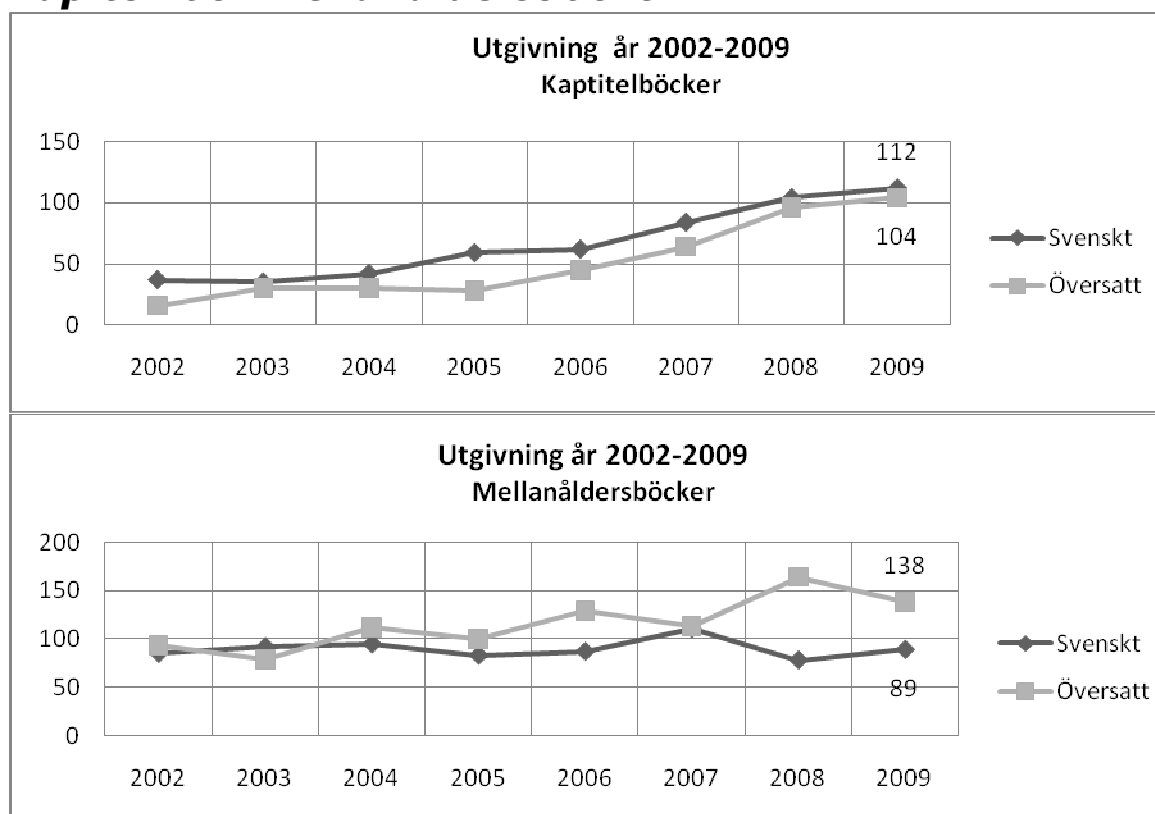
Bland årets svenska bilderböcker finns ett par filosofiska betraktare, *Knodden i Vad tänker Knodden?* av George Johansson och Anna-Clara Tidholm funderar en liten stund, medan farfar är inne och hämtar bilnycklarna, över hundar, livet och universum. Femåringens tankar följer sin egen bana, men funderingarna är desamma som hos en vuxen.

I debuten *Annika har fått löss*, Annika Lantz, Anders G. Carlsson och C. Kåberg, filosoferas över huruvida det istället är lössen som har fått Annika och andra oväntade frågeställningar. En filosofisk bildbok om djur och evolution är *En blev du* av Krister Gidlund och Claes Jurander. Ulf Stark och Anna Höglund berättar om de eviga frågorna, om livet och kärleken i sagan om *Amos och Soma*.

”Böcker extra allt”

Om man ser till bilderböckernas form är mekaniska böcker, böcker med rörliga delar som kan vikas ut på olika sätt, fortsatt populära. Utöver böckerna med utvikbara delar finns också flera böcker som närmast kan betecknas som ”böcker extra allt”. Det är böcker som ingår i modeller av sjörövarskepp, som i Jean Coppendales *Piratskepp*, böcker som ingår i boxar tillsammans med pyssel och CD-ROM som *Spökfångaren* av Pelle Ferner, Elin Ferner och Mattias Wennerfalk samt böcker som innehåller pussel. Pusselböckerna, alltså bilderböcker med ett inbyggt pussel, är en bilderboksform som kommit starkt under 2009. Ämnesordet pussel har införts under året och hittills har tolv titlar utgivits i Sverige, bland andra fyra titlar i serien *Pusselkul för de minsta* och Richard Scarrys *Allt om oss*. Böcker med taktila illustrationer och böcker med ljudknappar att trycka på är också fortsatt vanligt förekommande, främst bland översättningarna.

Kapitel- och mellanåldersböcker

Sedan ett par år har man kunnat se en ökning av antalet sk lättlästa böcker. Denna ökning fortsätter också 2009 och svarar säkerligen mot skolans behov av litteratur för osäkra läsare och mot föräldrars önskan att stimulera sina barn. Många av de lättlästa böckerna är översättningar från danskan, som serien om pojken Noa med titlar som *Noa får stryk* och *Noa äter gift* av Kirsten Ahlburg i översättning av den lättlästa litteraturens nestor Hans Peterson. Översättningar från tyskan, varifrån förlagen tidigare hämtat en stor del av de lättlästa böckerna, har minskat något. En relativt stor utgivning av svenska originaltitlar finns också.

Den stora världen och den lilla världen

I de översatta böckerna finns actionhjältarna, pojkar som, om än ibland ofrivilligt, löser stora problem. I de lättlästa svenska kapitelböckerna finns fler ”veka” pojkar som porträtteras som rädda, blyga, fundersamma i text och bild. Flickorna är vanligen tuffare i svenska kapitelböcker än i de översatta böckerna. Bland kapitelböckerna för de något mer vana läsarna är majoriteten av huvudpersonerna flickor. Flickorna är identitetssökande och funderar över sin roll i olika sociala sammanhang. I de fall pojkar är huvudpersoner är de gärna problemlösare av olika kaliber: deckare, monsteragenter, riddare eller superhjältar. När flickorna agerar problemlösare är problemen mindre och av lindrigare art och när flickor hamnar i andra världar och möter fantastiska varelser är dessa ofta små – älvor, feer eller fjärilsflickor i glittrande sagoländer. Flickorna verkar i den lilla världen, medan pojkarna i sin tur vanligen möter stora monster, som jättar och drakar. Pojkar verkar oftare än flickor i den stora världen – också år 2009.

Bland kapitelböckerna finns en påfallande mängd fantasyböcker med talrika illustrationer. Magi är det tredje mest använda ämnesordet efter flickor och pojkar. Främst rör det sig om översatt fantasy litteratur med undantag för Jo Salmsons serie om Tiggarpojken Tam och drakarna. De rikt illustrerade böckerna för läsarna i den aktuella åldersgruppen ligger nära den grafiska romanen, men illustrationerna driver inte berättelsen framåt, såsom i den grafiska romanen, utan illustrerar och förtydligare oftast enbart handlingen. Humoristiska vampyrer, söta älvflickor och sjöjungfrur samt böcker som glittrar med ett tydligt tilltal till flickor finns men även

exempel på kvinnliga hjältar, såsom Lilly Kuvare i *Lilly Kuvare och trollkarlarnas pyramid* m fl av Natalie Jane Prior. Vampyrtrenden sätter spår också i böcker som *Ödehuset* av Ewa Christina Johansson och i Jackie Frenchs *Min faster vampyrhönan*. Antalet deckare i utgivningen av kapitel- och mellanåldersböcker är stort också 2009.

Fler förmänskligade djur

Även bland kapitelböckerna förekommer ofta förmänskligade djur. Ett 20-tal böcker handlar på olika sätt om djur med mänskligt beteende. Ulf Nilssons och Gitte Spees existentiellt diskuterande *Ost till alla möss* tillhör denna grupp och fenomenet med amorfa djur har funnits länge. Andra exempel är *Axel Anka och rötägget* av Herbie Brennan och Ann Kronheimer och *Sardinkuppen* av Anette Ewerth och Rebecka Lejonbalk. Författarna främmandegör huvudpersonen så att läsaren inte hindras av en identifikationsambition som kan fjärma läsaren från det författaren vill säga om människan. Det är ett effektivt sätt att ge den unga läsaren möjligheter till en kritisk läsning. Skolan, det vardagliga livet och vänskapen är andra frekventa ämnen. Den episka barnromanen (högläsningboken) är sparsamt förekommande. Cate DiCamillos *Trollkarlens elefant*, Frida Nilssons fjärde bok om Hedvig, *Hedvig och Hardemos prinsessa* samt Åsa Linds *Slumpens bok* är emellertid exempel på sådan litteratur.

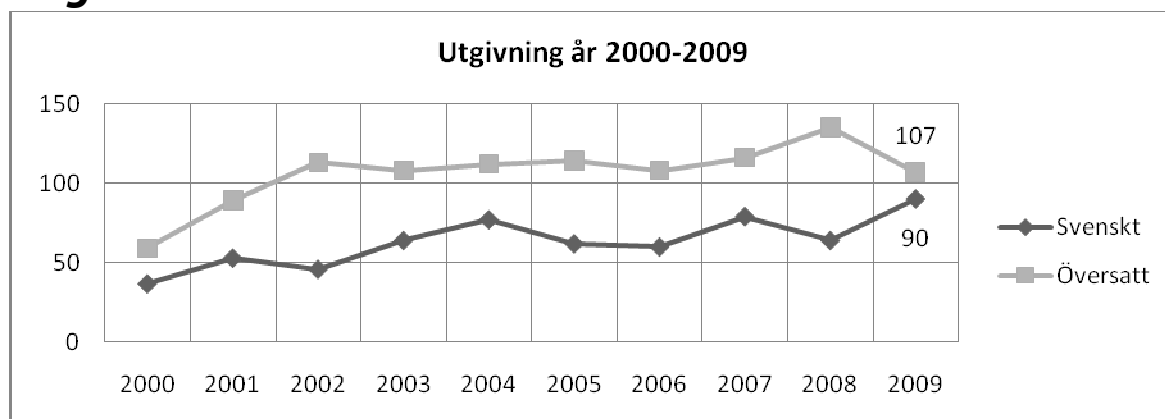
Den första kvinnliga superhjälten?

Mysterieböcker och deckare utgör fortfarande den största gruppen inom kategorin medan böcker för häst- och ridsportintresserade läsare och fantasyböckerna är de näst största grupperna. Vampyrer och godhjärtade spöken förekommer flitigt här, liksom i den övriga utgivningen. I *Varulv möter drake* och *Sjöödjur och andra delikatesser* av Morgan Matthew är monstren de hotade och skurkarna är illasinnade människor som gärna vill äta upp utrotningshotade djur eller utsätta dem för illegala vadslagningar där monstren tvingas slåss mot varandra. Det är också ett sätt att bli vän med mörkret och mörkervarelserna. Allvarigare är då böcker som *Min osynlige vän* av Louise Arnold, *Aldrig som de andra* av Peter Arrhenius, *Antboy* av Kenneth Bøgh Andersen och *Kapten Nova vid Planetpolisen* av Henrik Örnebring som alla handlar om mobbade pojkar som blir vän med spöken alternativt förvandlas till superhjältar. Oanade krafter kan också flickor få i böcker som *Vilddjuret vaknar* av Mattias Jonsson, i *Slumpens bok* av Åsa Lind och i *Åskans döttrar* av Ingela Magner. Med Kapten Svea har svensk barnlitteratur kanske fått den första kvinnliga superhjälten i *Skatans nyckel* av Jesper Tillberg.

Längtan efter pappa eller mamma

Det finns inget farligare än att vara mamma i barnlitteraturen, har i tidigare Bokprovningar slagits fast, vilket sannerligen inte betyder att det är ofarligt att vara pappa i barn- och ungdomslitteraturen. Föräldrarna är döda, sjuka, alkoholiserade, socialt utslagna och är därmed saknade av sina barn på ett eller annat sätt. Saknade av de kvarlämnade barnen är de också då de har försvunnit eller börjat ett nytt liv med en ny familj. De frånvarande föräldrarna; mamma eller pappa eller både och, är inget nytt inslag 2009 utan snarare ett pågående uttryck för de splittrade familjer som finns i samhället. De frånvarande föräldrarna kan ge de unga huvudpersonerna en fri spelplan att utvecklas på men när det är barnen själva som borde få möjlighet att utvecklas är det många gånger föräldrarna som flyr undan i böcker som *För alltid...* av Ingelin Angerborn, *Mod och fritt fall* av Kajsa Gordan, *Pappan med de stora skorna* av Moni Nilsson, *Jag Ella* av Margareta Sarri och *Det är jag som är Lisa* av Moa-Lina Croall.

Ungdomsböcker

Ungdomsbokens omslagestetik fascinerar och förundrar samtidigt som den tycks följa bestämda mönster år från år. Ansikten som delvis döljs är vanligt förekommande. Vissa år, som 2008, syns endast ögonen på de avbildade människorna, andra år döljs munnen och naturligtvis anspelar omslagens utformning i bästa fall på innehållet. Ungdomar som ser och erfar omvärlden med alla sinnen befolkar ungdomsboken 2009 om man tolkar omslagen som visar hela ansikten. Exempel på böcker med sådana omslag är, med formgivarens namn inom parentes: *Ett nytt liv på köpet* (Dick Aschenbrenner), *Svenhammets journaler* (Niklas Lindblad), *Natthimmel* (Marina Mattsson), *Janis den magnifika* (Angela Monroe), *Djävulens märke* (Anders Timrén), *Tänk om det där är jag* (Frida Axie-Gelfgren), *Sista chansen* (Lotta Köhlhorn), *Blod* (Lisa Zachrisson), *Mellan två världar* (Lisa Zachrisson), *Oktober* (Linnea Bernermann), *Kulor i hjärtat* (Johan Petterson) och *Stand-up Psycho* (Patrik Lindvall).

I *Dagens Nyheter* den 13 februari 2010 skrev Lotta Olsson under rubriken ”Return of the flickbok?»: ”Flickboken är död, pojkboken är död – leve ungdomsboken! sa man på 1960-talet när de gröna och röda ryggar försvann och ungdomsboken skapades. Och här blir jag plötsligt förbryllad: har flickboken på allvar återkommit även i den svenska ungdomslitteraturen? Utan att ha forskat i ämnet tycker jag att min ungdomsböcker åtminstone låtsades vara intressanta för båda könen, men nu verkar allt fler glida över i det övertydligt nischade rosa och blå.” Av de ungdomsböcker som har indexerats med ämnesordet identitet handlar en överväldigande majoritet om flickor. De identitetssökande flickornas personligheter varierar självklart mycket. Allt ifrån den lågmälda Tilda i *Natthimmel* av Sofia Nordin till Johanna Lindbäcks Agnes i *Tänk om det där är jag* och den sorgliga Sanna i Emma Granholms *Ett nytt liv på köpet*. Det är tre böcker med stora likheter, men där den sistnämnda berör en betydligt tyngre problematik än de två andra. Flickor i allmänhet funderar på sin roll i förhållande till andra och de anpassar sig eller ifrågasätter sin oförmåga att bryta mot rådande regler och normer. Då pojkar funderar kring sådant är de ofta beskrivna som världsfrånvända och veka och/eller homosexuella. Två översättningar har stora likheter; *Kysen* av Jacqueline Wilson och *Svikarens spel* av B. R. Collins. Båda böckerna har handlingen förlagd till skolmiljö och båda personerna drabbas av svår mobbning som utbryter då deras sexuella läggning avslöjas. I båda berättelserna figurerar också ett påhittat fantasiland, som pojkarna skapat tillsammans med en bästa vän, som är ovetande om deras homosexualitet. Manlig bisexualitet skildras i Elvira Birgitta Holms Augustprisnominerade *Månskensvargen*, en berättelse med handlingen förlagd till medeltiden men med påtagligt dagsaktuella frågeställningar. I ingen av ovan nämnda titlar är det huvudpersonen som är homosexuell. Den sexuella läggningen är kanske inte längre ett dominerande motiv. På samma sätt som människor med annan etnisk bakgrund än svensk numera oftast naturligt integreras i handlingen är homo-, bi- och heterosexuella likvärdigt naturliga inslag i fiktiva människors liv och i fiktiva samhällen, vilket därmed inte innebär att något är okomplicerat.

Manliga författare skriver om oåtkomliga Beatrice-gestalter

Ungdomslitteraturen rymmer komplicerade kvinnoporträtt och komplicerade förhållningssätt mellan män, ynglingar, kvinnor och unga kvinnor. Porträtten pendlar mellan att visa hur unga män förskönar kvinnan eller hur förfärande de finner kvinnor vara. Där finns också blandningar av dessa motpoler. Exempel på detta finns i böcker som *Shoo len* av Douglas Foley, *Hon heter Beatrice* av Bo R. Holmberg och Björn Nordin, *Övergivna* av Michael Grant, *Svenhammets journaler* av Zulmir Bečević, *Djävulens märke* av Magnus Nordin och *Stand-up Psycho* av Hans Carstensen.

Flankflickor

Flankflickor är de flickor som i texter genom att vara motbilder och kontraster till huvudpersonen fyller funktionen att fördjupa skildringen av textens centralgestalt. Uttrycket myntades av Maria Österlund i avhandlingen *Förklädda flickor* (2005). Flankflickorna kan antingen vara mycket vanliga, präktiga och anpassningsbara eller sexuellt utlevande, med normbrott som rutin, och utgöra motbilder och därmed ge såväl text som gestalter dynamik. I utgivningen finns ett antal tydliga sådana exempel: *Ett nytt liv på köpet* av Emma Granholm, *I det här trädet* av Katarina Kieri och Per Nilsson, *Tänk om det där är jag* av Johanna Lindbäck, *Natthimmel* av Sofia Nordin, *Att kyssa eller inte kyssa Jake Matthews* av Luisa Plaja, *Framtidsfobi och pojkebandshysteri* av Malin Stehn, *Bara vänner, typ!* av Eva Susso och *Kysen* av Jaqueline Wilson.

Våld

Många unga män och pojkar skildras som potentiella våldsverkare och ibland är de verkligen våldsamma. I tre grafiska romaner, där bild och text i samma omfattning bär berättelsen, är unga våldsbenägna män i fokus på olika sätt. Det är Bo R. Holmbergs och Björn Nordins *Hon heter Beatrice*, Johan Unenges *Mitt extra liv* och Arne Svingens *Dagarna jag glömde*. I *Gabriellas resa* av Elisabeth Hagborg skildras en liten flickas upplevelser av sin missbrukande och sedermera mördade mamma. Våldsamma pojkar och etnicitet tas även upp i Douglas Foleys *Shoo len*, Inger Frimanssons *De starkare* samt i *Svenhammets journaler* av Zulmir Bečević där den visserligen våldsamme, men också analyserande och identitetssökande, Svenhammed är huvudperson. I samtliga fall är det första eller andra generationens invandrare som beskrivs. Samma perspektiv finns även i Christina Wahldéns *Fallen flicka*, *Den störda utflykten* av Vladimir Oravsky och i översättningen *Skunk* av Sheba Karim.

Originella berättartekniska grepp

Originella berättartekniska grepp tar Aase Berg och Cilla Naumann. Aase Berg i poesiromanen *Människoötande människor i Märsta* som befolkas av Tove och hennes kompisar som beskriver sig själva som skimrande och glimrande ödlor. Cilla Naumanns *Kulor i hjärtat* kan vid första anblicken upplevas som en novellsamling men skildrar egentligen Toms reflektioner i enskilda berättelser från olika delar av hans liv i olika åldrar. Tillsammans bildar berättelserna en helhet som utgör Toms identitet.

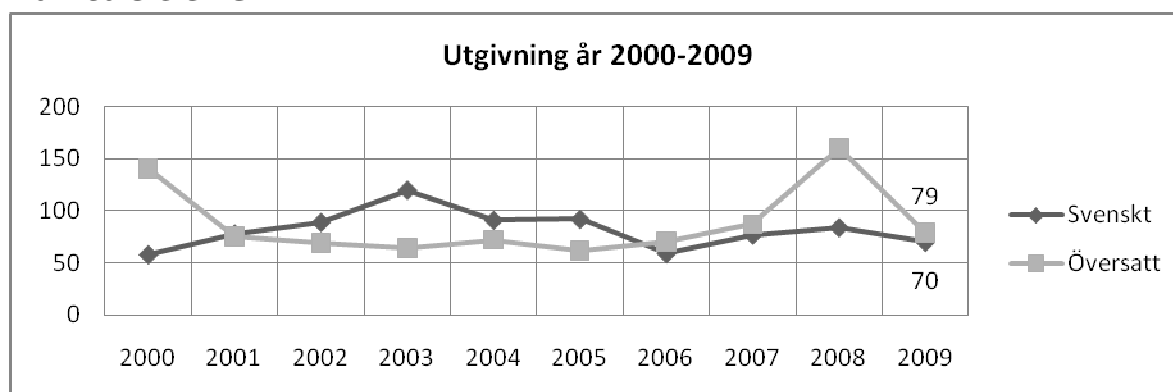
Chick lit och vampyrer

Bland översättningarna finner man mycket rosa Chick lit om kvinnligt identitetssökande av det mer lättsamma slaget. Problemen är inte lika stora eller svåra som i de svenska ungdomsböckerna, men även mindre dramatiska val av exempelvis nagellack kan vara nog så betungande för tonårsflickor tycks vara budskapet i en del av dessa böcker. Chick lit-böckerna översätts från Storbritannien och USA och utspelar sig gärna i skolmiljö, inte sällan på internatskolor. I två nya serier kombineras internatskoleromanen med vampyrromanen, serien *House of night* av P.C. Cast och serien *Vampire Academy* av Richelle Mead. Vampyrer är populära i hela utgivningen och har något av hjälteroller framför allt i ungdomsböckerna.

Fantasy och historiska romaner

Fantasy är den största genren bland ungdomsböcker. Liksom bland böckerna för yngre barn är en majoritet av hjältarna i fantasyböckerna män eller pojkar. De flesta böcker i genren är översättningar från engelskan, men ett par svenska författare finns också representerade. Anders Björkelid skriver för ungdomar i *Ondvinter* och Henrik Larsson kom med andra delen i serien om Blodsarvet. Näst mest omfattande genren är de historiska berättelserna. Handlingen i böckerna är förlagd över ett mycket stort tidsspänn, från bronsålder till 1950-tal och här är det vanligare med kvinnliga hjältinnor. Inte sällan skildras starka flickor som bryter mot dåtidens normer och konventioner och de konsekvenser deras agerande får. *Månskensvargen* Elvira Birgitta Holm, *Spränga gränser* av Solveig Olsson-Hultgren, *Solbarnet* av Monika Hääg och *I upprorets tjänst* av Börje Isaksson är exempel på historiska romaner.

Faktaböcker

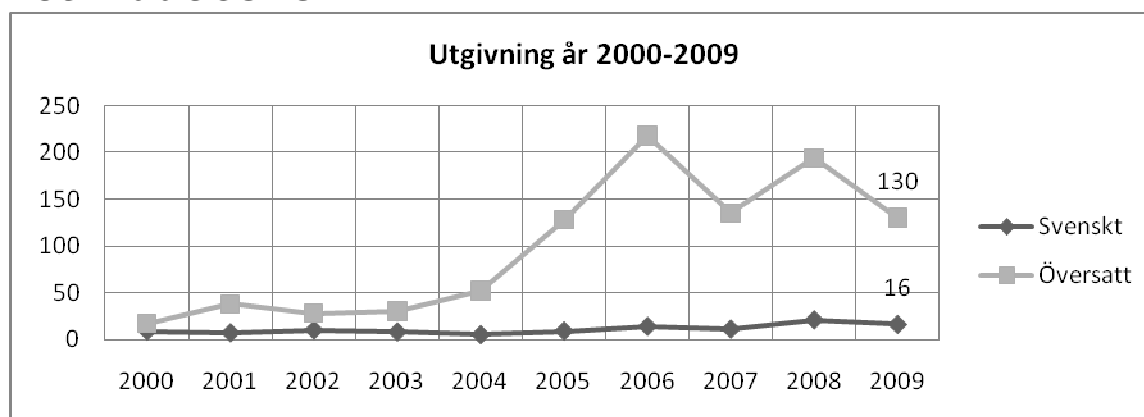

Utgivningen av faktaböcker har minskat med nästan 50 % jämfört med förra årets utgivning och det är antalet översättningar som minskar mest. Djuren dominerar innehållsmässigt stort, såsom varit fallet i många år. Framför allt är det vilda djur som skildras, men även bondgårdens djur och andra husdjur förekommer flitigt. Andra populära ämnen är dinosaurier, rymden och fordon av olika slag. ”Bra att veta böcker” med fakta om olika mer eller mindre bisarra saker finns. Två uttalade filosofiböcker utkom 2009. Peter Ekbergs *Tänk själv* med illustrationer av Sven Nordqvist och *Sjähklart! Inte?* av Liza Haglund och Anders J. Persson. Om identitet, livsåskådning och om hur ett antal olika kända svenskar vågat gå sin egen väg handlar *Andra människor har fel* av Maja Härngren och Christina Nordhager. Även Karin Bengtssons och Hans Ljungqvists faktabok *Visste du att...* beskriver frågor om identitet.

Två böcker om att skriva utkom 2009. Augustprisvinnarboken *Skriv om och om igen* av Ylva Karlsson, Katarina Kuick, Lilian Backman och Sara Lundberg och *Börja skriva!* av Annika Nasiell och Maria Ström. *Bra att veta för alla unga* av Magdalena Ribbing och bilderboken *Här kommer Vettman* av Roger Persson m fl, liksom debutboken *Vem bestämmer att fula ord är fula?* av Camilla Borgström och Martin Strömberg, uppmärksammar intresset för social kompetens också när det gäller barn och unga.

Intresseorganisationer och institutioner av olika slag publicerar i relativt stor omfattning böcker där fiktion och fakta blandas. Landsting, Barncancerfonden, kvinnojourer och föreningar som värnar människor som drabbats av olika sjukdomar har producerat texter i böcker som *Vardagshjältar: om barn med migrän och annan svår huvudvärk* av Inger och Kjell Isaksson, *Hilding Vilding: fixeli-fix-äventyret och silverpengen* av Stefan Wahlberg och Tintin Timén samt *Nästan precis som vanligt* av Katarina Brolin. I utgivningen 2008 fanns flera praktverk med utvikbara delar. De har inte helt försvunnit 2009 men har minskat betydligt i antal.

Tecknade serier

Utgivningen av manga fortsätter att minska. Minskningen är hela 50 %. Det japanska inflytandet över illustrationer finns kvar. Mangainspirerade teckningar syns i flera nya serier t ex *Dagboks dagar* av Julien Neel. Stora omfattande och påkostade samlingsverk som antagligen främst är utgivna för vuxna läsare svarar för en stor del av utgivningen. Inga nya teman tas upp i den svenska utgivningen. Kulturpoolen i Falun fortsätter utgivningen av historiska serier och inför det stundande prinsessbröllopet kommer en seriebok om ätten Bernadotte av Maria Bergström och Emily Ryan. Bland översättningarna finns främst återutgivningar av klassiska serier som *Kalle Anka* och *Fantomen*.

Poesi och rim

Årgång 2008 var flera bilderböcker, såväl svenska som översatta, skrivna på vers och hela 69 titlar har givits ämnesordet rim i årets utgivning. Bland dessa finns såväl svenska original som översättningar och återutgivna titlar. Intresset för att skriva texter för barn på vers är stort och traditionen är stark. Aase Berg har, som tidigare nämnts, skrivit ungdomsboken och poesiromanen *Människoötande människor i Märsta* och är med den ensam inom området vad gäller ungdomsböcker. Svenska barnboksinstitutets Lennart Hellsing-pris tilldelas den författare ”som vet att utan poesi är språket utan liv och livet utan blomma”, vilket är Lennart Hellsings prismotivering. Lotta Olsson tilldelades årets pris för texten i bilderboken med *Zucchini till en tax: en ACB-bok* i konkurrens med texter som *Mormors lilla kråka och pappan* av Björn Bergenholtz, *Gå inte fel, kamel* av Mikael Cavallin, *Inezza prinsessa* av Elin Wallte och Åke Arenhills *Upp och ned som en dans*.

Debutanter

2009 debuterade totalt 167 författare, illustratörer och fotografer med 123 titlar. Antalet titlar är på samma nivå som 2008 då 122 titlar gavs ut. Upphovsmännen är färre än 2008, 167 jämfört med 209. Även 2009 dominerar kvinnorna, som är 122 stycken eller 73 % mot 45 stycken eller 27 % män. Liksom tidigare år är det inom kategorin bilderböcker som de flesta debuterar. Bilderböckerna står för 48 titlar, därefter kommer mellanåldersböcker med 21 titlar, kapitelböcker 17 titlar, faktaböcker 15 titlar, ungdomsböcker 19 titlar samt sagor tre titlar. Ökningen 2009 är främst inom kategorierna mellanåldersböcker och ungdomsböcker, medan faktaböckerna och kapitelböckerna är något färre än 2008. Sju av debutanterna 2009 är födda på 1990-talet. Bland upphovsmännen till *Sagan om draken som inte kunde spruta eld* återfinns den yngsta debutanten, Neo Rung, som är född 2004. 70 år skiljer Rung från den äldste debutanten, Arne Svensson, född 1934, som debuterar med *Sjöluvan seglar*. Bland de äldsta debutanterna finns ytterligare tre

personer födda på 1930-talet. Debutanternas medelålder är 41 år och den största gruppen utgörs av personer födda på 1960- och 1970-talen.

Sammanfattningar av föreläsningar i samband med årets Bokprovning

Var är jag?

Rena landsbygdsskildringar är sällsynta, de flesta samtidsrealistiska svenska barn- och ungdomsböcker utspelas i någon form av stadsmiljö, ibland namngiven. Av alla de städer som finns i Sverige är Stockholm den allra vanligaste förekommande. Särskilt ofta beskrivs medelklassens innerstadsdel Söder eller lågprivilegerade grupper i storstadens olika betongförorter, men självklart förekommer också andra områden. Pernilla Geséns böcker berättar utifrån ett antal elever i klass 7B i Sofia skola på Söder i Stockholm och här är miljön helt exakt beskriven. Magnus Nordins rysare *Djävulens märke* handlar också om en skola på Söder. Eva Swedenmarks ungdomsbok *Mellan två världar* rör sig på platser på Söder i Stockholm, men också i närförorterna Enskede och Bagarmossen. Om övre medelklassfamiljer bosatta på Djurgården berättas i Denise Rudbergs serie *Tillsammans*. Rose Lagercrantz skildrar i *Mysteriet med källarvampyren* (ill. Rebecka Lagercrantz) stadsbarnet Humlan, som bor i Vasastan i Stockholm. Debutanten Charlotta Lannebos existencialistiska barnroman *Lilla E ger sig ut på resa* (ill. Maria Nilsson Thore) berättar om en färd i storstaden Stockholm under julnatten. I årgång 2009 återfinns förorter t ex i Douglas Foleys *Shoo len* som med adekvat jargong berättar om gruppträck, tuffa attityder, kriminalitet och våld i Norsborg/Hallunda utanför Stockholm. Cannie Möllers *Oktober* skildrar skillnaderna mellan de välbärgade och intellektuella på Söder inne i stan och de utsatta i förorten, denna gång Kallhäll. Hedvig i Frida Nilssons böcker bor däremot ute på landsbygden och böckerna framstår som ett undantag från alla dem med stadsmiljö. 2009 års bok har titeln *Hedvig och Hardemos prinsessa*.

Vem är jag?

Barn inte bara *vill* men *behöver* undersöka saker som påverkar deras liv hävdade den tyske forskaren Bruno Bettelheim på 1970-talet och utgick från folksagorna. Men den här traditionen av att upptäcka de mörkare sidorna av livet finns även i andra kategorier som t ex i dagens barn- och ungdomsböcker. Fienden, som oftast kan identifieras, kan också besegras. Fienden kan bestå av mobbaren i skolan som i Peter Arrhenius *Aldrig som de andra* eller av de egna demonerna som i Ulrika Lidbos *Decemborgatans hungriga andar* eller någon utifrån ond kraft som i Michael Grants *Övergivna*. För att få stöd och hjälp att finna sin väg in i vuxenlivet vänder sig de unga inte i första hand till föräldrarna. Inte heller till kamrater, de fyller ofta snarare den funktion kören har i de grekiska dramerna som hejar på eller buar åt hjälten eller hjältinnan. Vännerna är också många gånger de som sviker eller själva blir svikna av huvudpersonen som i Katarina Kieris och Per Nilssons *I det här trädet* och B. R. Collins *Svikarens spel*. Någon religiös tro har de unga inte mer än i undantagsfall. Snarare är det, som så många gånger förr i barn- och ungdomslitteraturen, till mor- eller farföräldrar eller andra i den äldre generationen som huvudpersonen vänder sig till. De äldre har erfarenheter från ett helt liv och den unge känner inte samma behov av att göra uppror mot dem men som kanske är fallet med föräldrarna. Om det inte finns någon i omgivningen, en förälder, en kamrat eller en far- eller morförälder, kan någon som har magiska eller övernaturliga krafter vara den som vägleder. Oftast är det dock de unga själva som måste konfrontera livets ljusa och mörka sidor för att utveckla sin identitet.

Jag

204 av de nytvunna titlarna 2009 innehåller jagberättare. Det är första gången Svenska barnboksinstitutet redovisar sådan statistik. Gerard Genette är en forskare som har haft större inflytande än de flesta vad gäller beskrivningar av olika jagberättare och berättare i allmänhet. De olika berättarperspektiv, eller berättarröster, som Genette beskriver inom vuxenlitteraturen finns till stora delar också i barn- och ungdomslitteraturen. I Per Nilssons och Katarina Kieris samskrivna *I det här trädet* är vartannat kapitel berättat av den kvinnliga huvudpersonen och vartannat kapitel berättas i tredje person med ungefär samma handling – antifoniskt – varvid jagberättarens subjektiva perspektiv ges en kritisk granskning eller ironisk dimension. Ulf Nilssons bok *Ost till alla möss* innehåller en jagberättande mus. Denna art av främmandegörning medför att invändningar mot sannolikheten undanröjs och därmed har författaren också förhindrat läsaren att identifiera sig med jaget och istället kan förhålla sig kritiskt till det berättande jagets upplevelser, värderingar och handlingar. *Absolut Per Nilsson* av Per Nilsson rymmer en jagberättare och här tar en av jagberättarna kommandot över den fiktive författaren, vilket är ovanligt. I Arne Svingens grafiska roman *Dagarna jag glömde* finns David som jagberättare. Jaget beskriver vad han och läsaren kan se på bilderna utan avvikelser från det jaget berättar. Bilderna tycks tecknade av en annan iakttagare, en iakttagare som är närvarande i lika hög grad som det berättande jaget. Det blir till en dubbelexponering som motsvaras av att ha flera berättare i en text som trots allt berättar samma historia ur samma synvinkel. När bilden och jagberättarens text skiljer sig åt, när det finns två berättare, kan jagberättaren ifrågasättas och det uppstår en spänning i den grafiska romanen eller i bilderboken. Bo R. Holmbergs grafiska roman *Hon heter Beatrice* med bilder av Björn Nordin och Johan Unenges *Mitt extra liv* är exempel på det. Emma Adbåges bilderbok *Vi hittar Smulbert* har också en jagberättare. Här finns inte något jag som ritar, men bilderna är lika subjektiva som i de grafiska romanerna. Eva Lindström ansluter sig till samma förhållningssätt i *Hit med våra mössor!* Jagberättaren i barn- och ungdomslitteraturen är en berättare med möjligheter och begränsningar. För den goda berättelsens skull spelar det knappast någon roll vilket berättarperspektiv som används men i årets utgivning finns ett antal intressanta jagberättare.

Litteraturlista (böcker nämnda i texten ovan)

- Adbåge, Emma. *Vi hittar Smulbert*. Stockholm: Eriksson & Lindgren.
- Ahlburg, Kirsten. *Noa äter gift*. Ill. Jon Ranheimsæter. Övers. Hans Peterson. Höganäs: Hegas.
- Ahlburg, Kirsten. *Noa får stryke*. Ill. Jon Ranheimsæter. Övers. Hans Peterson. Höganäs: Hegas.
- Anderberg Strollo, Åsa. *Blod*. Stockholm: Alfabetabeta.
- Angerborn, Ingelin. *För alltid*. Stockholm: Tiden.
- Arenhill, Åke & Carlsson, Kristian. *Upp och ner som en dans*. Malmö: Smulsk.
- Arnold, Louise & Thungström; Ingegerd. *Min osynlige vän*. Stockholm: B. Wahlström.
- Arrhenius, Peter. *Aldrig som de andra*. Stockholm: Rabén & Sjögren.
- Arro, Lena & Gimbergsson, Sara. *Ibland är det bra att det är mörkt*. Bromma: Opal.
- Arro, Lena & Johansson, Pia. *Micklan målar*. Linköping: Olika.
- Bečević, Zulmir. *Svenhammets journaler*. Stockholm: Alfabetabeta.
- Bengtsson, Karin, Ljungqvist, Hans & Rasmussen, Carita. *Visste du att ...* Växjö: Landstinget Kronoberg.
- Berg, Aase. *Människoätande människor i Märsta*. Stockholm: Natur & kultur.
- Bergenholtz, Björn. *Mormors lilla kråka och pappan*. Stockholm: Rabén & Sjögren.
- Bergström, Eva & Samuelsson, Annika. *Snurran städar*. Stockholm: Bonnier Carlsen.
- Bergström, Maria & Ryan, Emily. *Bernadotte: vår franske kung*. Falun: Kulturpoolen.
- Björkelid, Anders. *Ondvinter*. Stockholm: Natur och kultur.
- Björnstjerna, Jonna. *Sagan om den underbara familjen Kanin och fru Skräck*. Stockholm: Bonnier Carlsen.
- Borgström, Camilla & Strömberg, Martin. *Vem bestämmer att fula ord är fula?: en bok om svärord och annat struntprat*. Grödinge: Nougat.
- Brennan, Herbie, Kronheimer, Ann. *Axel Anka och rötägget*. Övers. Lisbet Holst. Stockholm: B. Wahlström.
- Brolin, Katarina. *Nästan precis som vanligt*. Stockholm: Barncancerfonden.
- Bøgh Andersen. *Antboy : pismyrans bett*. Ill. Kenneth, Erik Petri. Övers. Catharina Andersson. Höganäs: Hegas.
- Carstensen, Hans. *Stand-up psycho*. Stockholm: Bonnier Carlsen.
- Cast, P. C. & Cast, Kristin. *Sveket*. Övers. Catharina Andersson. Stockholm: Bonnier Carlsen.
- Cast, P. C. & Cast, Kristin. *Vampyrens märke*. Övers. Catharina Andersson. Stockholm: Bonnier Carlsen.
- Casta, Stefan & Bengtsson, Anna. *En natt på jorden*. Stockholm: Alfabetabeta.
- Cavallin, Mikael & Cavallin, Magdalena. *Gå inte fel, kamel*. Stockholm: Bladstaden.
- Collins, B. R. *Svikarens spel*. Övers. Helena Hansson. Stockholm: Alfabetabeta.
- Coppendale, Jean & Sharp, George. *Piratskepp*. Övers. Annika Sternö Anderberg Stockholm ; Nærum: Globe.
- Croall, Moa-Lina. *Det är jag som är Lisa*. Stockholm: Alfabetabeta.
- DiCamillo, Kate. *Trollkarlens elefant*. Ill. Yoko Tanaka. Övers. Ulla Roseen. Göteborg: Kabusa.
- Dunbar, Joyce & Jimi. *Monstret som åt upp mörkret*. Övers. Gun-Britt Sundström. Stockholm: Bonnier Carlsen.
- Bergghs.Ekberg, Peter & Nordqvist, Sven. *Tänk själv: en inspirationsbok för unga filosofer*. Stockholm: Bonnier Carlsen.
- Ewerth, Annette, Lejonbalk, Rebecka & Ewerth, Claes. *Sardinkuppen : agent Sigge löser mysterier*. Visby: Nomen
- Ferner, Pelle, Ferner, Elin & Wennerfalk, Mattias. *Spökfångaren*. Falun: Ruta ett DVD.
- Foley, Douglas. *Shoo len*. Stockholm: Bonnier Carlsen.
- Forslind, Ann. *Bäbis rädd*. Stockholm: Alfabetabeta.
- French, Jackieelson. *Min faster vampyrhönan*. Ill. Stephen Michael King. Över. Ulrika Adling Samuelson. Stockholm: B. Wahlström.
- Frimansson, Inger. *De starkare*. Stockholm: Bonnier Carlsen.
- Fröhling, Steve. *Kung Steve och alla hemlösa hjärtans blues*. Stockholm: Rabén & Sjögren.
- Geffenblad, Lotta. *Betty mitt i natten*. Stockholm: Bonnier Carlsen.
- Gidlund, Krister & Jurander, Claes. *En blev du*. Hedemora: Chalo.
- Gordan, Kajsa. *Mod & fritt fall*. Stockholm: Bergh.
- Granholm, Emma. *Ett nytt liv på köpet*. Stockholm: Alfabetabeta.
- Grant, Michael. *Övergivna*. Övers. John-Henri Holmberg. Stockholm: B. Wahlström.
- Gustavsson, Per. *När prinsessor vaknar om natten*. Stockholm: Natur & kultur.
- Hagborg, Elisabeth & Hennix, Tove. *Gabriellas resa: i skuggan gömmer sig solkatterna*. Billeberga: Vilda.

- Haglund, Liza, Persson, Anders J. & Söderberg, Li. *Självkärl! Inte?: en filosofibok*. Stockholm: Rabén & Sjögren.
- Havukainen, Aino & Toivonen, Sami. *Sixtens & Blixtens skruvade sovbook*. Övers. Janina Orlov. Stockholm: Rabén & Sjögren.
- Hayakawa Thor, Masako. *Var är Jordgubbs-Mosbi?: hitta mig!* Stockholm: Rabén & Sjögren.
- Hello Kittys familj!* Malmö: Egmont Kärnan.
- Helsing, Lennart & Gustavsson, Ane. *Lillebror och natten*. Stockholm: Eriksson & Lindgren.
- Holm, Elvira Birgitta. *Månskensvargen*. Stockholm: Bonnier Carlsen.
- Holmberg, Bo R. & Nordin, Björn. *Hon heter Beatrice*. Stockholm: Rabén & Sjögren.
- Härngren, Maja & Nordhager, Christina. *Andra människor har fel: tio samtal om egna val*. Stockholm: B. Wahlström.
- Hägg, Monika. *Solbarnet: ett äventyr i bronsålder*. Halmstad: Monkaland.
- Isakson, Börje. *I upprorets tjänst*. Stockholm. B. Wahlström.
- Isaksson, Inger. *Vardagshjältar: om barn med migrän och annan svår huvudvärk*. Ill. Kjell Isaksson. Stockholm: Migrärföreningen i Stockholms län.
- Johansson, Ewa Christina. *Ödehuset*. Ill. Johan Egerkrans. Stockholm: B. Wahlström.
- Johansson, George & Tidholm, Anna-Clara. *Vad tänker Knodden?* Stockholm: Natur & kultur.
- Johnsson, Mattias. *Vilddjuret vaknar: första boken i historien om Agata Wäderby och hamnskäftarna*. Umeå: Järningen.
- Karim, Sheba. *Skunk*. Övers. Maria Holst. Stockholm: Rabén & Sjögren.
- Karlsson, Ylva, Kuick, Katarina & Lundberg, Sara. *Skriv om och om igen*. Huddinge: X publ.
- Kieri, Katarina & Nilsson, Per. *I det här trädet*. Stockholm: Rabén & Sjögren.
- Lagercrantz, Rose & Lagercrantz, Rebecka. *Mysteriet med källarvampyren*. Stockholm: Bonnier Carlsen.
- Lannebo, Charlotta & Nilsson Thore, Maria. *Lilla E ger sig ut på resa*. Stockholm: Rabén & Sjögren.
- Lantz, Annika, Carlsson, Anders G. & Kåberg, C. *Annika har fått löss*. Stockholm: Normal.
- Larsson, Henrik. *Isöbäckan*. Stockholm: Bonnier Carlsen
- Lidbo, Ulrika. *Decemborgatans hungriga andar*. Stockholm: Alfabet.
- Lind, Åsa. *Slumpens bok*. Stockholm: Rabén & Sjögren.
- Lindbäck, Johanna. *Tänk om det där är jag*. Stockholm: Rabén & Sjögren.
- Lindenbaum, Pija. *Siv sover vilse*. Stockholm: Rabén & Sjögren.
- Lindström, Eva. *Hit med våra mössor!* Stockholm: Alfabet.
- Magner, Ingela. *Åskans döttrar*. Stockholm: Tiden.
- Maskeradparty*. Övers. Carolina Ekman. Malmö: Egmont Kärnan.
- Mead, Richelle. *Törst*. Övers. Torun Lidfeldt Bager. Stockholm: Bonnier Carlsen.
- Mead, Richelle. *Fruset blod*. Övers. Ylva Spångberg. Stockholm: Bonnier Carlsen.
- Morgan, Matthew, Macdonald, Guy & Sinden, David. *Varulv möter drake*. Ill. Jonny Duddle. Övers. Anna Falk. Stockholm: Rabén & Sjögren.
- Morgan, Matthew, Macdonald, Guy & Sinden, David. *Sjöödjur och andra delikatesser*. Ill. Jonny Duddle. Övers. Anna Falk. Stockholm: Rabén & Sjögren.
- Möller, Cannie. *Oktober*. Stockholm: Bonnier Carlsen.
- Nasiell, Annika & Ström, Maria. *Börja skriva!* Ill. Magnus Bard. Stockholm: Opal
- Naumann, Cilla. *Kulor i hjärtat*. Stockholm: Alfabet.
- Neel, Julien. *Dagboks dagar*. Övers. Lotta Riad. Hägersten: Wibom.
- Nilsson, Frida. *Hedvig och Hardemos prinsessa*. Ill. Stina Wirsén. Stockholm: Natur & kultur.
- Nilsson, Johanna. *Janis den magnifika*. Stockholm: Rabén & Sjögren.
- Nilsson, Moni. *Pappan med de stora skorna*. Stockholm: Natur & kultur.
- Nilsson, Per. *Absolut Per Nilsson: the very best of*. Stockholm: Rabén & Sjögren.
- Nilsson, Ulf. *Ost till alla möss: berättelser från en ostfabrik*. Ill. Gitte Spee. Stockholm: Bonnier Carlsen.
- Nordin, Magnus. *Djävulens märke*. Stockholm: Bonnier Carlsen.
- Nordin, Sofia. *Nattbimmel*. Stockholm: Rabén & Sjögren.
- Olsson, Lotta & Jönsson, Maria. *Zucchini till en tax: en ACB-bok*. Stockholm: Bonnier Carlsen.
- Olsson-Hultgren, Solveig. *Spränga gränser*. Bromma: Opal.
- Oravsky, Vladimir & Diktonius, Ulf. *Den störda utflykten*. Umeå: H:ström Text & kultur.
- Palmaer, Andreas & Gustavsson, Per. *Sopnedgasten och andra moderna monster*. Stockholm: Natur & kultur.
- Persson, Roger, Reynolds, Jerry & Harris, Russ. *Här kommer Vettman: äntligen, vett och etikett på ett roligt sätt för alla barn*. Ill. Kenneth Hamberg. Övers. Susanna Wolf-Söderström. Stockholm: Kråkbacken.
- Plaja, Luisa. *Att kyssa eller inte kyssa Jake Matthews*. Övers. Maria Holst. Stockholm: Bonnier Carlsen.

- Prior, Natalie Jane. *Lilly Kuware och trollkarlarnas pyramid*. Ill. Janine Dawson. Övers. Madeleine Gerbjörn. Stockholm: B. Wahlström.
- Reasoner, Charles. *Jag är en krabba!* Göteborg: Tukan.
- Ribbing, Magdalena. *Bra att veta för alla unga: lätt om vett och etikett*. Ill. Jenny Karlsson. Stockholm: Natur & kultur.
- Det rosa monstret*. Övers. Carolina Ekman. Malmö: Egmont Kärnan.
- Rudberg, Denise. *Tillsammans. Bok 3*. Stockholm: Bonnier Carlsen.
- Rung, Neo, Larsson, Liv & Tison-Larsson, Maria. *Sagan om draken som inte kunde spruta eld*. Svensbyn: Friare liv konsult.
- Räkna med Hello Kitty*. Övers. Carolina Ekman. Malmö: Egmont Kärnan.
- Sandén, Märten & Tollerup-Grkovic, Mimmi. *Den mörkaste platsen i huset*. Stockholm: B. Wahlström.
- Sarri, Margareta. *Jag Ella : Vistastuokta-Ångby tur och retur*. Luleå: Black Island Books.
- Scarry, Richard. *Allt om oss!: pusselbok*. Göteborg: Tukan.
- Schleicher, Wolfgang & Eisele, Monika. *Söta katter och andra djur*. Helsingborg: Rebus.
- Singleton, Sarah. *I häxjakten skugga*. Övers. Ylva Spångberg. Stockholm: B. Wahlström.
- Stark, Ulf & Höglund, Anna. *Amos och Soma: sagan om den stora kärleken*. Stockholm: Rabén & Sjögren.
- Stehn, Malin. *Framtidsjobi och pojkebandsysteri*. Ill. Lena Thoft-Sjöström. Malmö: Stabenfeldt.
- Stoefs, Karla & Dombrecht, Bert. *I mörkret*. Övers. Boerje Bohlin. Solna: Turbine.
- Susso, Eva. *Bara vänner, typ!* Stockholm: Rabén & Sjögren.
- Swedenmark, Eva. *Mellan två världar*. Stockholm: Alfabet.
- Svensson, Arne. *Sjöluvan seglar*. Lena Dackhammar. Uppsala: Skrivareklippan PedagogKonsult.
- Svingen, Arne. *Dagarna jag glömde*. Övers. Hans Peterson. Höganäs: Hegas.
- Söderberg, Marta. *Sista chansen*. Stockholm: Bonnier Carlsen.
- Tillberg, Jesper. *Skatans nyckel*. Stockholm: B. Wahlström.
- Töringe, Sanna & Digman, Kristina. *Rädda spöket*. Stockholm: Bonnier Carlsen.
- Unenge, Johan. *Mitt extra liv: en serieroman*. Stockholm: Bonnier Carlsen.
- Wahlberg, Stefan. *Hilding Vilding: fixeli-fix-äventyret och silverpengen*. Ill. Tintin Timén Stockholm: Narkoswebben, Astrid Lindgrens barnsjukhus, Karolinska universitetssjukhuset.
- Walte, Elin & Wannerberger, Frida. *Inezza Prinsessa*. Stockholm: Vombat.
- Wahldén, Christina. *Fallen flicka*. Stockholm: Rabén & Sjögren.
- Wanloo, Johan. *Den flygande kaninen bygger en ubåt*. Stockholm: Bonnier Carlsen.
- Wilson, Jacqueline. *Kysen*. Övers. Barbro Lagergren. Stockholm: Alfabet.
- Wirsén, Carin & Wirsén, Stina. *En liten skär och alla ruskigt rysliga brokiga*. Stockholm: Bonnier Carlsen.
- Örnebring, Henrik. *Kapten Nova vid Planetpolisen*. Umeå: Järningen.
- Österlund, Maria. *Förklädda flickor: könsöverskridning i 1980-talets svenska ungdomsroman*. Åbo, Åbo Akademi, 2005.– Diss.

Ämnesord

Barn- och ungdomsböcker är sökbara med hjälp av ett stort antal ämnesord.

De vanligast förekommande **ämnesorden** 2009 var per **kategori**:

(De könsbestämmande orden flickor och pojkar redovisas ej här.)

Bilderböcker (från 0 år)

Förmänskligade djur

Djur

Lek

Djurungar

Katter

Ungdomsböcker (från ca 13 år)

Kärlek

Vänskap

Familjen

Identitet

Skolan

Kapitelböcker (från ca 6 år)

Magi

Vänskap

Förmänskligade djur

Parallella världar

Skolan

Faktaböcker

Djur

Dinosaurier

Fotboll

Småkryp

Rymden

Mellanåldersböcker (från ca 10 år)

Vänskap

Hästar

Skolan

Magi

Syskon

Sökning i ELSA

Gör så här:

Gå till www.sbi.kb.se

Klicka på **Barnböcker** under Sök i Sbi:s katalog ELSA

Skriv in en kategori eller ett ämnesord i fältet för **Ämnesord**. Ämnesorden uttrycker t.ex.

- vilken kategori, form eller genre boken tillhör – t ex **mellanåldersböcker**
- vad den handlar om – t ex **vänskap**
- var den utspelar sig – t ex **skolan**

Varje kategori kan kombineras med ett eller flera ämnesord.

ELSA är Svenska barnboksinstitutets katalog och innehåller

Barnböcker utgivna i Sverige

Svenska barnböcker i översättning till andra språk (s k Suecana)

Sbi:s bestånd av teoretisk litteratur

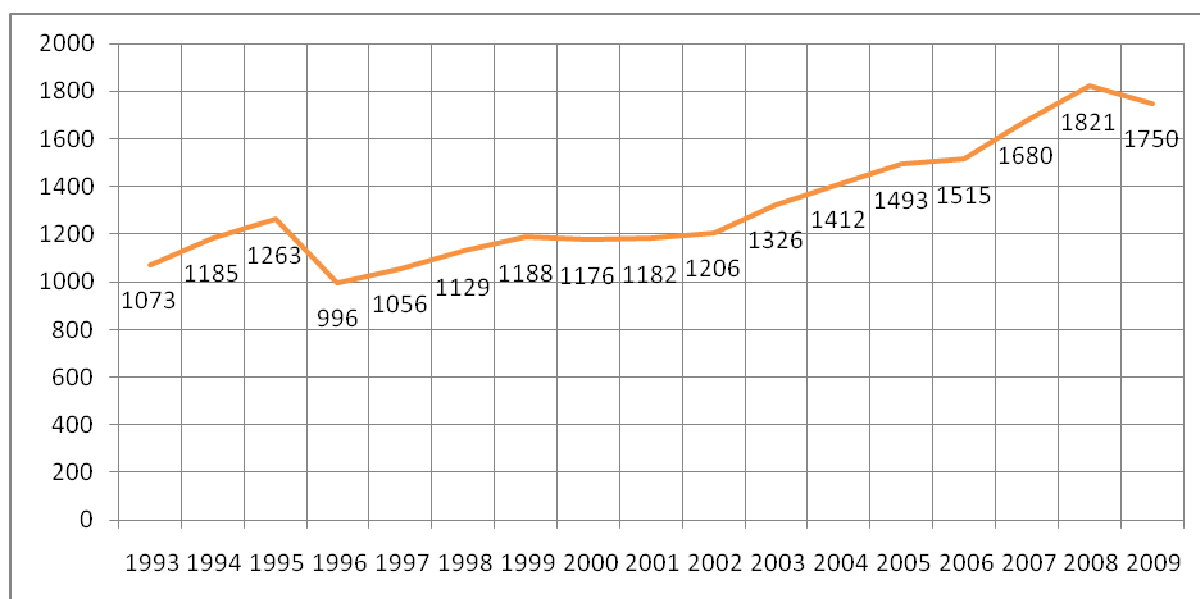
Tidskriftsartiklar och bidrag ur samlingsverk tryckta efter 1998

Ämnesordstermerna är gemensamma för svenska bibliotek och väljs och underhålls av Svensk Biblioteksförenings redaktionskommitté för indexering av skönlitteratur med representanter från Svenska barnboksinstitutet, Stockholms stadsbibliotek, Kungliga biblioteket, BTJ samt folk- och skolbibliotek. I indexeringen av skönlitterära barn- och ungdomsböcker samt faktaböcker för barn används i första hand samma ämnesord som finns i databasen Svenska ämnesord.

Statistikbilaga

År 2009 utkom totalt 1750
barn- och ungdomsböcker i
Sverige²

För år 2008 var siffran 1821 titlar

Totalt antal barn- och ungdomsböcker (titlar) utgivna
i Sverige år 1993-2009

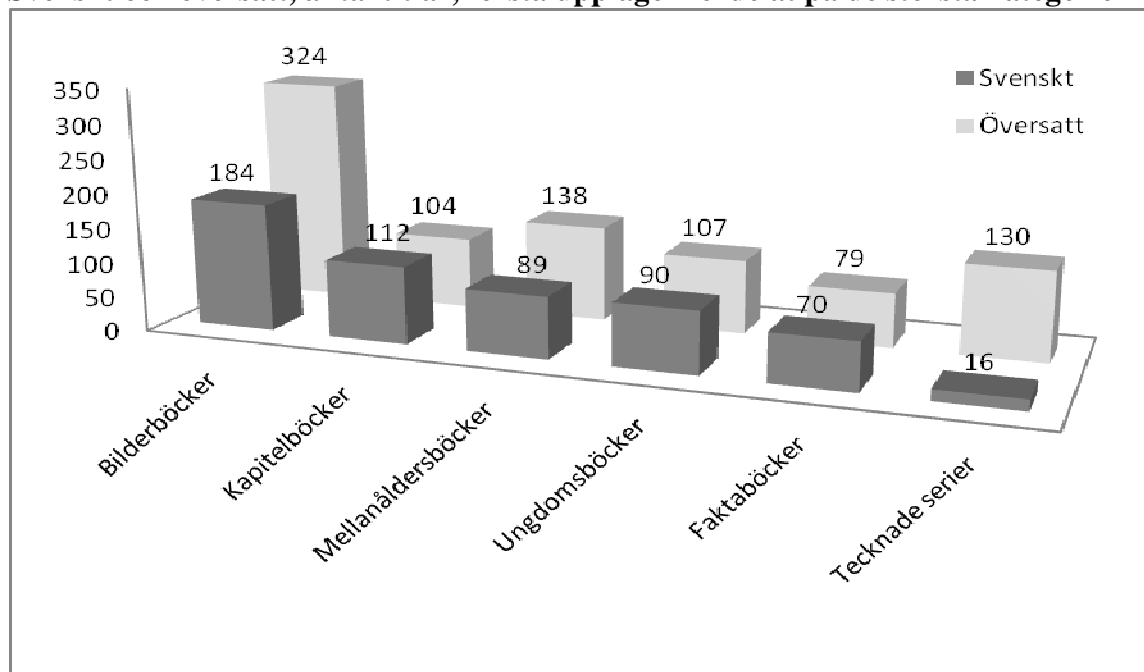
² I statistiken ingår de verk som inkommit till Sbi senast 26 februari 2010 (läromedel inräknas ej). Den slutgiltiga siffran kan alltså bli något högre. Till den totala svenska utgivningen av barn- och ungdomsböcker för året kan dessutom läggas de titlar, som återutgivits helt oförändrade under år 2009.

Barn- och ungdomsböcker, totala utgivningen – svenskt och översatt
Antal titlar fördelade på första upplagor/återutgivning per kategori

Första upplagor	2009	2008	Återutgivning	2009	2008	Totalt 2009	Totalt 2008
Bilderböcker	508	445	Bilderböcker	103	77	1750	1821
Kapitelböcker	216	200	Kapitelböcker	37	34		
Mellanålder	227	242	Mellanålder	41	35		
Ungdomsböcker	197	199	Ungdomsböcker	42	62		
Faktaböcker	149	244	Faktaböcker	16	13		
Sagor	26	16	Sagor	2	1		
Poesi	3	7	Poesi	2	-		
Tecknade serier	146	215	Tecknade serier	14	7		
Sångböcker	2	6	Sångböcker	-	1		
Samlingar	15	14	Samlingar	4	2		
Dramatik	-	-	Dramatik	-	1		
Total	1489	1588		261	233		

Kommentar: År 2009 utkom totalt **1750** barn- och ungdomsböcker i Sverige (2008: 1821).
 Totalt antal svenska barn- och ungdomsböcker 2009: 768 titlar = 44 % (2008: 711 = 39 %).
 Totalt antal översatta barn- och ungdomsböcker 2009: 982 titlar = 56 % (2008: 1110 = 61 %).
 Av den totala barn- och ungdomsboksutgivningen utgörs 85 % av första upplagor (2008: 87 %).

Svenskt och översatt, antal titlar, första upplagor fördelat på de största kategorierna

Svenska barn- och ungdomsböcker, antal titlar

Hit även böcker på andra språk utgivna i Sverige

Första upplagor	2009	2008	Återutgivning	2009	2008	Totalt 2009	Totalt 2008
Bilderböcker	184	184	Bilderböcker	82	70		
Kapitelböcker	112	104	Kapitelböcker	32	29		
Mellanålder	89	78	Mellanålder	25	15		
Ungdomsböcker	90	64	Ungdomsböcker	20	26		
Faktaböcker	70	84	Faktaböcker	13	8		
Sagor	7	6	Sagor	2			
Poesi	2	7	Poesi	2			
Tecknade serier	16	21	Tecknade serier	5			
Sångböcker	2	3	Sångböcker	-	1		
Samlingar	12	9	Samlingar	3	1		
Dramatik	-	-	Dramatik		1		
Total	584	560	Totalt	184	151		

Kommentar: Antal svenska barn- och ungdomsböcker 2009: **768 titlar** = 44 % av utgivningen (2008: 711 = 39 %).

Av totalt antal första upplagor utgör de svenska upplagorna 39 % (2008: 35 %).

En liten del av de böcker som ges ut i Sverige är på andra språk än svenska och är inräknade i statistiken ovan. Här redovisas språken: bosniska, finska och meänkieli.

Översatta barn- och ungdomsböcker, antal titlar

Första upplagor	2009	2008	Återutgivning	2009	2008	Totalt 2009	Totalt 2008
Bilderböcker	324	261	Bilderböcker	21	7		
Kapitelböcker	104	96	Kapitelböcker	5	5		
Mellanålder	138	164	Mellanålder	16	20		
Ungdomsböcker	107	135	Ungdomsböcker	22	36		
Faktaböcker	79	160	Faktaböcker	3	5		
Sagor	19	10	Sagor		1		
Poesi	1		Poesi				
Tecknade serier	130	194	Tecknade serier	9	7		
Sångböcker		3	Sångböcker				
Samlingar	3	5	Samlingar	1	1		
Dramatik			Dramatik				
Total	905	1028		77	82		

Kommentar: Antal översatta barn- och ungdomsböcker 2009: **982 titlar** = 56 % av utgivningen (2008: 1110 = 61 %).

Av totalt antal första upplagor utgör de översatta upplagorna 61 % (2008: 65 %).

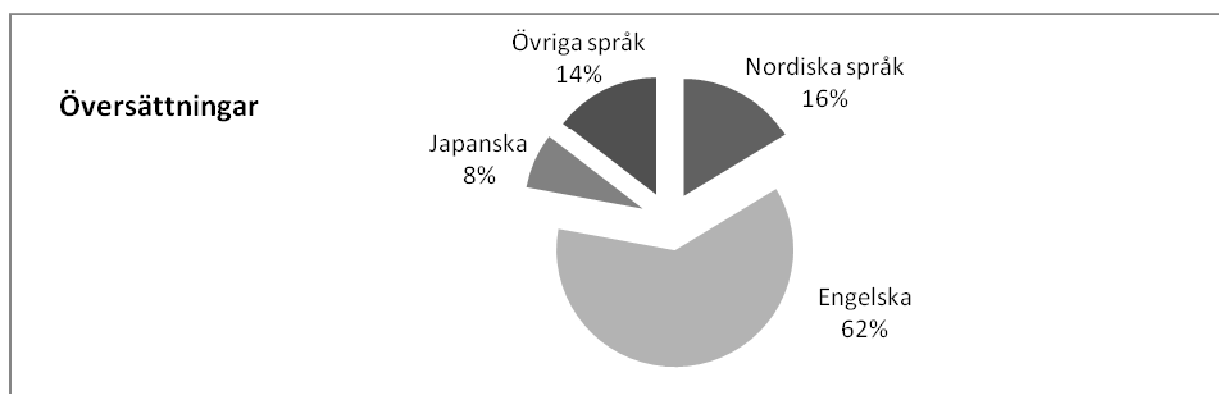
En liten del av de böcker som översätts och ges ut i Sverige är på andra språk än svenska och är inräknade i statistiken ovan. Här redovisas språken: albanska, arabiska, engelska, finska, grönländska, isländska, kurdiska, persiska (farsi), romani, samiska, tigrinja. Obs! De språk som böckerna översatts *ifrån*, dvs. originalspråken, är redovisade i tabellen över översättningspråk, se nedan.

Språk varifrån översättningarna hämtats, antal titlar, första upplagor 2009

Föregående år inom parentes

Språk	Bb	Kb	Mb	Ub	Fb	S	P	Ts	Sb	Saml	Totalt
Danska	5 (20)	19(12)	10(6)	-(3)	1(1)					-(1)	35(43)
Engelska	204(173)	61(58)	96(133)	94(123)	55(140)	11(6)	1(-)	31(33)	-(1)	2(3)	559(670)
Finska	6(3)				-(1)			-(1)			5 (5)
Franska	13(12)	1(1)		1(-)	9(9)	3(1)		12(14)			39(37)
Isländska	1(-)										1(-)
Italienska	3(-)				-(1)	3(-)					6(1)
Japanska	2(-)	-(1)	2(-)	1(1)	1(-)			62(126)			68(128)
Koreanska					-(1)			-(8)			-(9)
Nederländska	11(13)	-(1)	1(-)		1(1)				-(2)	1(-)	14(17)
Norska ³	10(10)	9(7)	8(5)	10(3)	2(-)	1(-)		18(7)			58(32)
Portugisiska			-(2)					1(2)			1(4)
Ryska				-(1)		-(1)					-(2)
Serbiska					1(-)						1(-)
Spanska	7		-(1)	-(1)	-(1)						7(3)
Svenska ⁴	32 (18)	6(4)	7(4)	-(1)	2(1)			-(3)			47(31)
Turkmeniska						1(-)					1(-)
Tyska ⁵	7(6)	8(11)	14(13)	1(2)	2(2)	-(1)					32(35)
Ungerska		-(1)									-(1)
Uppgift saknas	20	-(6)			5(2)	-(1)		5(-)		-(1)	31(10)
Totalt											905(1028)

Bb=bilderböcker, Kb=kapitelböcker, Mb=mellanåldersböcker, Ub=ungdomsböcker, Fb=faktaböcker, S=sagor, P=poesi, Ts=tecknade serier, Sb=sångböcker, Saml=samlingar

³ Varav ett tolv titlar är översatta från norska till finska och utgivna i Sverige

⁴ Svenska författares och illustratörers böcker översatta till andra språk och utgivna i Sverige. Övriga svenska författares och illustratörers böcker som översatts till andra språk och givits ut i *andra länder än Sverige* redovisas inte i statistiken.

⁵ Varav 4 titlar är översatta från tyska till finska och utgivna i Sverige.

**Upphovsmännens kön. Svenska första upplagor.
Maximalt tre upphovsmän per titel räknas**

2009	Kvinna	Man	2008	Kvinna	Man
Bilderböcker	145	81	Bilderböcker	198	98
Kapitelböcker	102	45	Kapitelböcker	126	60
Mellanålder	56	42	Mellanålder	59	47
Ungdomsböcker	56	34	Ungdomsböcker	45	26
Faktaböcker	47	32	Faktaböcker	58	57
Tecknade serier	7	9	Tecknade serier	12	13
Totalt	423	250	Totalt	498	301

Kommentar: Av det totala antalet upphovsmän är 63 % kvinnor och 37 % män i den helsvenska utgivningen. Motsvarande siffror för 2008 var 62 % kvinnor och 38 % män.

**Upphovsmännens kön. Översatta första upplagor.
Maximalt tre upphovsmän per titel räknas**

2009	Kvinnor	Män	2008	Kvinnor	Män
Bilderböcker	183	119	Bilderböcker	139	104
Kapitelböcker	72	39	Kapitelböcker	92	60
Mellanålder	84	59	Mellanålder	107	71
Ungdomsböcker	67	40	Ungdomsböcker	95	44
Faktaböcker	36	46	Faktaböcker	76	108
Tecknade serier	29	78	Tecknade serier	61	117
Totalt	478	389	Totalt	570	504

Kommentar: Av det totala antalet upphovsmän är 55 % kvinnor och 45 % män i den översatta utgivningen. Motsvarande siffror för 2008 var 53 % kvinnor och 47 % män. Det är alltså betydligt fler kvinnliga upphovsmän i den helsvenska utgivningen (63 %) än i den översatta (55 %).

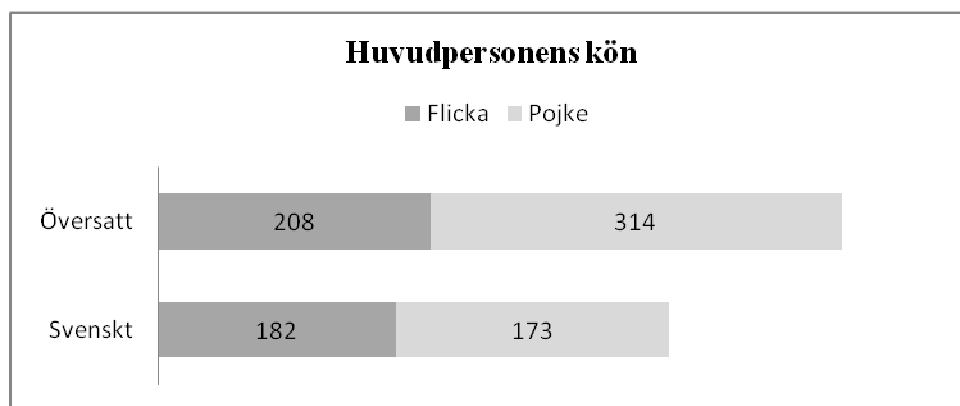
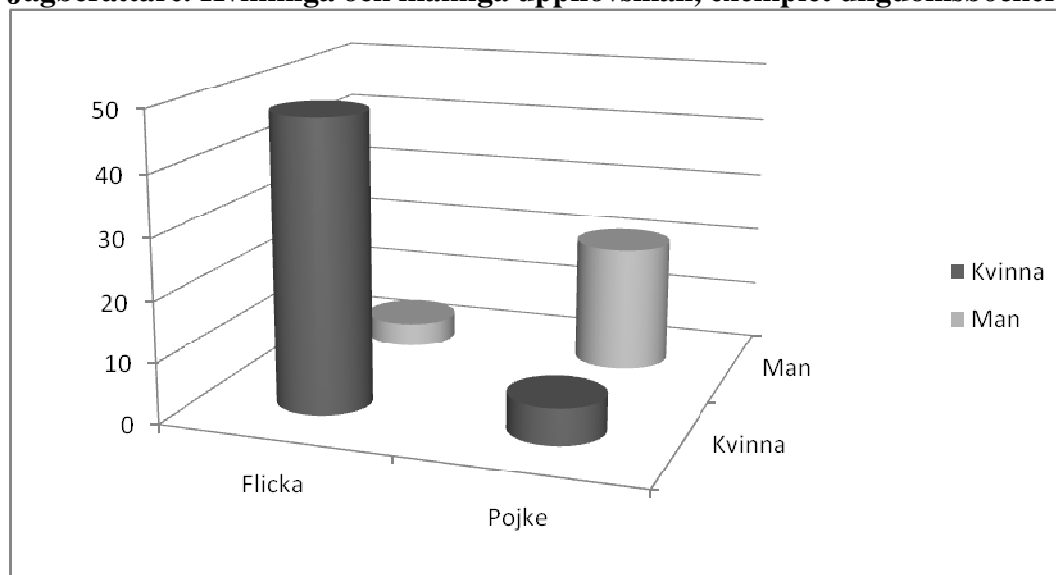
Huvudpersoners kön. Svenska första upplagor, antal titlar

– om det går att fastställa, därav skillnaden jämfört med totalsiffror. Huvudpersonen kan också vara ett djur

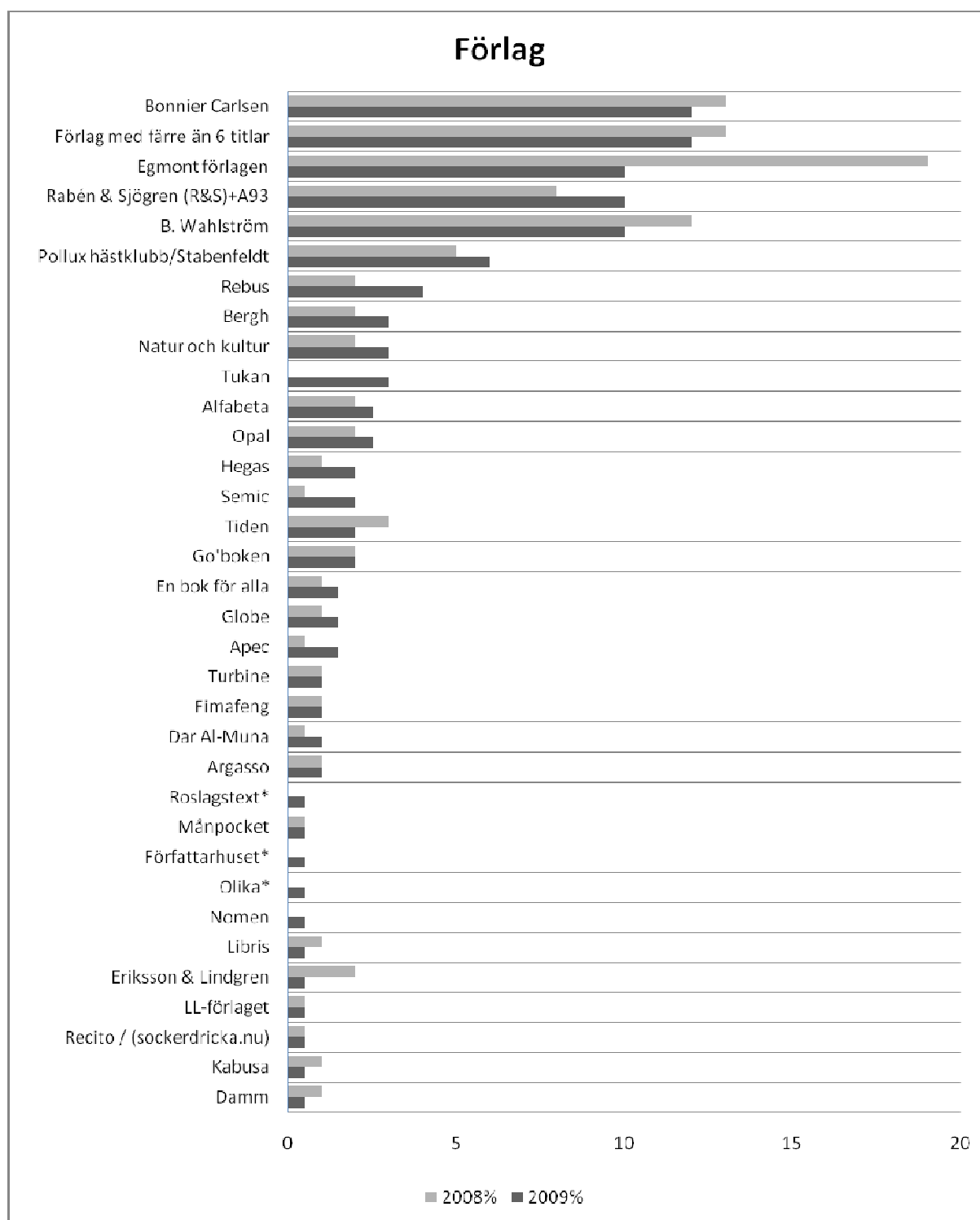
2009	Flicka	Pojke	Par	2008	Flicka	Pojke	Par
Bilderböcker	62	65	19	Bilderböcker	66	58	12
Kapitelböcker	33	46	19	Kapitelböcker	37	37	18
Mellanålder	44	23	7	Mellanålder	41	21	8
Ungdomsböcker	41	29	9	Ungdomsböcker	27	28	1
Tecknade serier	2	10		Tecknade serier	6	12	3
Totalt	182	173	54	Totalt	177	156	42

Huvudpersoners kön. Översatta första upplagor, antal titlar

2009	Flicka	Pojke	Par	2008	Flicka	Pojke	Par
Bilderböcker	38	118	15	Bilderböcker	55	83	6
Kapitelböcker	50	45	2	Kapitelböcker	41	39	5
Mellanålder	43	41	12	Mellanålder	74	53	2
Ungdomsböcker	50	44	4	Ungdomsböcker	93	39	
Tecknade serier	27	66	2	Tecknade serier	28	111	7
Totalt	208	314	35	Totalt	291	325	20

Jagberättare. Kvinnliga och manliga upphovsmän, exemplet ungdomsböcker

2009 års totala utgivning av barn- och ungdomsböcker fördelad på förlag (%)

Kommentar: Förlag med en utgivning om färre än sex titlar har samlats under en rubrik. Övriga redovisade förlag har en utgivning av barn- och ungdomsböcker på sex titlar eller fler. Olika, Författarhuset och Roslagstext ingick 2008 under "Förlag med en utgivning om färre än sex titlar" därav saknad stapel för 2008.

Svenska barnboksinstitutets Bokprovning

Utställning 9 mars–15 april 2010

Alla barn- och ungdomsböcker utgivna år 2009 visas i Svenska barnboksinstitutets bibliotek – ett unikt tillfälle att ta del av den fullständiga utgivningen!

Onsdagen den 10/3 är biblioteket öppet kl. 12–19. Guidad visning kl. 18.00.

Ordinarie öppettider: mån–tor kl. 12–17. Önskas visning för större grupper (minst 10 pers.), vänligen kontakta info@sbi.kb.se

Föreläsningar och pressvisning 9 mars

- 9.00 Jan Hansson, Sbi, hälsar välkommen.
- 9.00 Presentation av barn- och ungdomsböcker utgivna 2009; statistik, trender och tendenser. Marta Hedener, Sbi.
- 9.30 Viktigast i världen och fallen flicka – barnkonventionen i barnböckerna. Marie Johansen och Lena Lundgren, utvecklingsledare vid Regionbibliotek Stockholm.
- 10.00 Paus, visning av utställningen – 2009 års barn- och ungdomsböcker, förfriskningar.
- 10.30 Prickigt, fläckigt, roligt, farligt! Trender och tendenser bland 2009 års bilderböcker. Fil dr Elina Druker, Stockholms universitet.
- 11.15 Vem är jag? – att finna meningen med sitt liv. 2009 års barn- och ungdomsböcker. Lillemor Torstensson, Sbi.

Föreläsningkväll för lärare 9 mars (Fullbokad)

- 17.30 Vin och smörgås serveras.
- 18.00 Jan Hansson, Sbi, hälsar välkommen.
- 18.00 Presentation av barn- och ungdomsböcker utgivna 2009; statistik, trender och tendenser. Marta Hedener, Sbi.
- 18.15 Var är jag? – bakgrund och miljöer. Cecilia Östlund, Sbi.
- 18.35 Vinpåfyllning.
- 19.05 Vem är jag? – att finna meningen med sitt liv. Lillemor Torstensson, Sbi.
- 19.25 Jag – en berättare med möjligheter och begränsningar. Jan Hansson, Sbi.
- 19.45 Visning av utställningen – 2009 års barn- och ungdomsböcker.

Föreläsningar 15 mars

- 9.00 Jan Hansson, Sbi, hälsar välkommen.
- 9.00 Presentation av barn- och ungdomsböcker utgivna 2009; statistik, trender och tendenser. Marta Hedener, Sbi.
- 9.30 Viktigast i världen och fallen flicka – barnkonventionen i barnböckerna. Marie Johansen och Lena Lundgren, utvecklingsledare vid Regionbibliotek Stockholm.
- 10.00 Paus, visning av utställningen 2009 års barn- och ungdomsböcker, förfriskningar.
- 10.30 Prickigt, fläckigt, roligt, farligt! Trender och tendenser bland 2009 års bilderböcker. Fil dr Elina Druker, Stockholms universitet.
- 11.15 Var är jag? – bakgrund och miljöer. Cecilia Östlund, Sbi.
- 11.35 Jag – en berättare med möjligheter och begränsningar. Jan Hansson, Sbi.

Lokal

Svenska barnboksinstitutet, Odengatan 61, Stockholm, T-bana: Odenplan. Fri entré, ingen förhandsanmälan (om inte annat anges).

Svenska barnboksinstitutets Bokprovning

Debutantdag 11 mars

- 12.30 Dagens konferencierer, Jan Hansson och Cecilia Östlund, Sbi, hälsar välkommen. Presentation av statistik över 2009 års debutanter, Marta Hedener, Sbi.
- 12.40 Debutanter 2009:
Annika Lantz	<i>Annika har fått löss</i>	Normal förlag
David Polfeldt	<i>Ljusflickan</i>	Kabusa Böcker
Hedvig Andersson	<i>Bortom världen utanför</i>	Bonnier Carlsen
Moa-Lina Croall	<i>Det är jag som är Lisa</i>	Alfabetabokförlag
- 13.10 Eva Lindström och Emma Virke samtalar med Jan Hansson, Sbi, om sin bok *Mops, Natur och Kultur*.
- 13.40 Paus, besök gärna utställningen – 2009 års barn- och ungdomsböcker.
- 14.10 Debutanter 2009:
Marta Söderberg	<i>Sista chansen</i>	Bonnier Carlsen
Eva Salqvist	<i>Msn – Maja söker Noa</i>	LL-förlaget
Linda Fridh,	<i>Sick sack – vad är det?</i>	B. Wahlströms
Pernilla Lonhage		
Lena Forsman,	<i>Fiskögon, sopor och annat</i>	Berghs
Inger Scharis,	<i>smaskens!</i>	
Thérèse Bringholm		
- 14.40 Vad vinner man på tävlingar? Catharina Wrååk fd förläggare och Dag Hernried förläggare, Alfabetabokförlag samtalar med Cecilia Östlund, Sbi
- 15.10 Debutanter 2009:
Maria Elander	<i>Flickan som inte ville klippa sig</i>	Heidruns Förlag
Tove Hennix	<i>Gabriellas resa</i>	Vilda
Charlotta Lannebo	<i>Lilla E ger sig ut på resa</i>	Rabén & Sjögren
Mattias Johnsson	<i>Vildjuret vaknar</i>	Järningen
- 15.40 Nominerade till Slangbellan*:
Peter Ekberg	<i>Tänk själv!</i>	Bonnier Carlsen
Ulrika Lidbo	<i>Decemborgatans hungriga andar</i>	Alfabetabokförlag
Sara Lundberg	<i>Vita streck</i>	Alfabetabokförlag
- De nominerade intervjuas av Cecilia Östlund och Jan Hansson, Sbi.
- 16.45 Utdelning av Slangbellan på Sveriges författarförbund, Drottninggatan 88B.

*Slangbellan är ett debutantpris om 30 000 kronor och delas ut av Sektionen för barn- och ungdomsboksförfattare, Sveriges Författarförbund.

Lokal

Svenska barnboksinstitutet, Odengatan 61, Stockholm, T-bana: Odenplan. Fri entré, ingen förhandsanmälan (om inte annat anges).

Turné

Årets Bokprovning går på turné till Kalmar 17 mars, Malmö 18 mars och Visby 13 april. Bokprovningen genomförs i samverkan med Regionbibliotek Stockholm, Stockholms stadsbibliotek och region- och länsbiblioteken på turnéorterna. Information: Lillemor Torstensson, 08-54 54 20 51/0704-80 49 94, info@sbi.kb.se

Debutanter 2009

Bilderböcker

- ABCD : en bok om alfabetet*, **Sissi Edholm**, 1974-, (författare & illustratör) & **Lisa Ullenius**, 1978-, (författare & illustratör). Malmö: Kakao.
- Agids nya skor*, **Maria Hatami Zun** (författare) & **Munireh Hatami** (illustratör). [Huskvarna Visby: Mariyeh Hatami]; Books-on-Demand [distributör].
- Alexander och världens affär*, **L. G. Nilsson**, 1949-, (författare) & **Cecilia Johansson**, 1974-, (illustratör). Stockholm: B. Wahlström.
- Allan och Mike på promenad*, **Tora von Platen**, 1978-, (författare) & **Emili Svensson**, 1974-, (illustratör). Linköping: Olika.
- Annika har fått löss*, **Annika Lantz**, 1968-, (författare), **Anders G. Carlsson**, 1957-, (författare) & **C. Käberg**, 1986-, (illustratör). Stockholm: Normal.
- Boken om Lillan : en mycket liten häst*, **Barbro Malmström** (författare) & **Sylvia Märd**, 1941-, (illustratör). Stockholm: GML.
- En blev du*, **Krister Gidlund**, 1943-, (författare) & **Claes Jurander**, 1948-, (illustratör). Hedemora: Chalo.
- En Jack Russells dagbok*, **Eva Åfors**, 1955-, (författare) & **Tobias Sundman**, 1984-, (illustratör). Borås: Recito; Litenupplaga.se [distributör].
- Eshjörns äventyr*, **Joel Akre**, 1990-, (författare) & **Sara Bornefalk**, 1990-, (illustratör). Hemse: Jacobsen.
- Filip och damsugaren*, **Pia Signell**, 1966-, (författare) & **Ingrid Astbo** (illustratör). Västerås: Loella.
- Fåglar för små*, **Annika Brisvall**, 1943-, (författare) & **Adam Hedén**, 1973-, (illustratör). [Kalmar: Annika Brisvall].
- Följ med till bondgården*, **Pernilla Sahlström**, 1972-, (författare & illustratör). Borås: Recito; Litenupplaga.se [distributör].
- Glas i kras*, **Bernt Halvarsson**, 1944-, (författare) & **Tomas Joanson**, 1966-, (illustratör). Kosta: Kosta förlag.
- Gå inte fel, kamel*, **Mikael Cavallin**, 1970-, (författare) & **Magdalena Cavallin**, 1970-, (illustratör). Stockholm: Bladstaden.
- Hilding Vilding : fixeli-fix-äventyret och silverpengen*, **Stefan Wahlberg**, 1966-, (författare) & **Tintin Timén**, 1966-, (illustratör). Stockholm: Narkoswebben, Astrid Lindgrens barnsjukhus, Karolinska universitetssjukhuset.
- Hjälte med hjärta*, **Anette Jahnke**, 1972-, (författare & illustratör). Linköping: Olika.
- Humlan Silke lär sig flyga*, **Eva Alneng**, 1944-, (författare) & **Åsa Alneng**, 1967-, (illustratör). Stockholm: NOEbok.
- Inezza Prinsessa*, **Elin Wallte**, 1979-, (författare) & **Frida Wannerberger**, 1989-, (illustratör). Stockholm: Vombat.
- Jobbman jobbar som brandman*, **Anja Ek**, 1965-, (författare) & **Annica Nilsson**, 1970-, (illustratör). Karlskoga: Sweet Words Poetry.
- Jordgubbspojken och Himmelspappan*, **Gunilla Stierngren**, 1963-, (författare) & **Anders Andersson**, 1962-, (illustratör). Varberg: Argument.
- Kaj & Kajsa i Parkeleken*, **Mattias Kronstrand**, 1970-, (författare) & **Johanna Stråberg Romero**, 1977-, (illustratör). Linköping: Kroma.
- Kasper i Cappe Kartongs värld*, **Lillemor Söderhell**, 1947-, (författare & illustratör). Stockholm: Likali.
- Kim och Skrutten*, **Karin Frimodig**, 1981-, (författare), **Sara Berg** (författare) & **Matilda Ruta**, 1982-, (illustratör). Stockholm: Vombat.
- Kusin Vaken-boken*, **Tove Jonstoj**, 1965-, (författare) & **Siri Carlén**, 1986-, (illustratör). Stockholm: Sveriges utbildningsradio (UR).
- Lilla Kanin*, **Maria Askling**, 1959-, (författare) & **Linda Assarsson** (illustratör). Malmö: Egmont Kärnan.
- Ljusflickan*, **David Polfeldt**, 1967-, (författare & illustratör). Göteborg: Kabusa.
- Lotten och glasflaskan*, **Hanne-Marie Delin**, 1990-, (författare & illustratör). Fritsla: FörlagsTryckeriet Vitterleken.
- Love busar*, **Lars Lilljequist**, 1950-, (författare) & **Christian Bernlind**, 1967-, (illustratör). Arvika: Poem.
- Lumo Rosa*, **Min-Jung Jonsson**, 1969-, (författare) & **Christjan Wegner**, 1959-, (författare & illustratör). Kareby: Expedition André.
- Melvin : viktigast i världen*, **Anna Munyua**, 1975-, (författare) & **Marie Näsholm** (illustratör). Luleå: PUF-förlag : Avaltea.
- Minims klockor*, **Jenny Andersson**, 1975-, (författare & illustratör). Borås: Recito; Litenupplaga.se [distributör].

- Molly på promenad i trädgården*, **Magdalena Larsson** (författare) & **Emil Strandberg** (illustrator). Stockholm: Bee media.
- Mops*, Eva Lindström, 1952-, (författare) & **Emma Virke**, 1974-, (illustrator). Stockholm: Natur & kultur.
- Mormor & morfar : älgfångardagen och andra busigheter*, **Cecilia Rihs**, 1965-, (författare) & Pia Niemi, 1965-, (illustrator). Billeberga: Vilda.
- Måsen Måns saknar Klara*, **Catinka Ullmann**, 1970-, (författare & illustrator). Stockholm: Samuel & Sofie.
- Nelly och Ninen*, **Stina McMullin**, 1967-, (författare & illustrator). Stockholm: Sivart.
- När Annas syster blev sjuk*, **Anki W. Karlsson** (författare) & Ingrid Flygare, 1972-, (illustrator). Stockholm: Barncancerfonden.
- Peggy och Molly : en bok om att tycka olika*, **Mia Hellquist Forss**, 1969-, (författare & illustrator). Skivarp: Pedagogisk design.
- Pinsamt värre Krille!*, Åsa Karsin, 1969-, (författare) & **Karin Bektašević**, 1975-, (illustrator). Linköping: Olika.
- Sagan om den spretiga lilla busken*, **Susanne Marguerite Arvidsson** (författare & illustrator). [Visby: Nomen] : ABF; Books-on-demand [distributör].
- Sagan om Pig Wisen*, **Emilia Ekstedt**, 1999-, (författare). Rottne: Vinga.
- Sick sack - vad är det?*, **Linda Fridh**, 1971-, (författare) & **Pernilla Lonhage**, 1974-, (illustrator). Stockholm: B. Wahlström.
- Stina, Sabina... och lite bus*, **Monica Hammarén**, 1969-, (författare) & **Michael Sågerås**, 1964-, (illustrator). [Kvänum: MH läslust]; www.mhlaust.se.
- Syskondagen*, **Siri Ahmed Backström**, 1980-, (författare & illustrator). [Johanneshov: Siri Ahmed Backström].
- Tekla Tiger och jag-boken*, Mi Karlsson Bergkvist, 1970-, (författare) & **Annelie Olsson**, 1966-, (illustrator). Stockholm: Sivart.
- Vita streck*, **Sara Lundberg**, 1971-, (författare & illustrator). Stockholm: Alfabeta.
- Änglabarnet*, **Ami Widahl**, 1953-, (författare & illustrator). Gävle: 5-Stjärnan.
- Österboms öden och äventyr*, Bengt Berg, 1946-, (författare) & **Annelie Finne**, 1967-, (illustrator). Torsby: Heidrun.

Kapitelböcker

- Aj, sa Lotten*, **Helena Lund-Isaksson**, 1970-, (författare) & Anna Windborne-Brown, 1967-, (illustrator). Hägersten: Kikkuli.
- Besök från planeten Oriko*, **Ellinor Johansson** (författare) & **Anastasia Harley Holmdahl** (illustrator). Göteborg: Ellinor Johansson.
- Brum i nattmössan*, **Ingrid Möller**, 1938-, (författare). Hedenäset: Lumio.
- Ekoparkens sagovärld*, **Brigitte Strand**, 1940-, (författare) & **Annika Blom** (illustrator). [Visby: Nomen]; Books-on-demand [distributör].
- Fiskeplåt och bajsdrakar*, **Torbjörn Flygt**, 1964-, (författare) & Emma Harrysson, 1976-, (illustrator). Stockholm: Tiden.
- Flickan som inte ville klippa sig*, **Maria Elander**, 1978-, (författare & illustrator). Torsby: Heidrun.
- Fotbollsdagen*, **Aleksandar-Pal Sakala**, 1968-, (författare) & **Jennifer Andersson**, 1980-, (illustrator). Sollentuna: Dennius.
- Kanelhjärta : draken med världens största hjärta*, **Fredrik Grönqvist**, 1976-, (författare). [Visby: Nomen]; Books-on-demand [distributör].
- Killgungan och pussburken*, **Anna Bennulf**, 1968-, (författare). Norsborg: Recito; Litenupplaga.se. [distributör].
- Krax*, **Gunnel Zackariasson**, 1942-, (författare) & **Andreas Eriksson**, 1989-, (illustrator). Ed: Gunnel Zackariasson.
- Lilla E ger sig ut på resa*, **Charlotta Lannebo**, 1974-, (författare) & Maria Nilsson Thore, 1975-, (illustrator). Stockholm: Rabén & Sjögren.
- Maries bok : vardag och äventyr*, **Maj-Lis Olsson**, 1945-, (författare) & **Katarina Braathen**, 1983-, (illustrator). Lund: Bläckhornet.
- Nu befriar vi Elvis sa sommarkatten Madonna : ett fantastiskt musikaliskt och hum-animal-iskt äventyr med katterna Elvis och Madonna, Hunden Petter, hästen Orup, kon Rebecka, grisen Cindy och några till*, Ingegärd Sundell, 1939-, (författare) & **Helena Hägg**, 1992-, (illustrator). Lerberget: Ordoton.
- Pianorummets hemlighet*, **Pernilla Börnfors Nordbeck** (författare) & Per Nilsson (illustrator). Halmstad: Pernilla Börnfors Nordbeck.

Rickard Lus : tre månader i ide, **Ulla Camilla Rang** (författare) & Ted Johansson, 1978-, (illustratör).
Stockholm: Texicon.

Sagan om De vita tu och Den svarta madonnan, **Helena Höglund**, 1963-, (författare) & **Ida Alexandersson**,
1976-, (illustratör). Norrköping: Projektet Min saga i Norrköping, Östergötlands arkivförbund
ÖLFA.

Äventyret med herr Storm, **Cara Mellberg** (författare & illustratör). Norsborg: Recito; Borås: Litenupplaga.se
[distribution].

Mellanåldersböcker

Camilla och lögnen, **Karin Wahlberg**, 1950-, (författare). Stockholm: B. Wahlström.

Det är jag som är Lisa, **Moa-Lina Croall**, 1982-, (författare). Stockholm: Alfabeta.

Dumflöjtens härskare, **Kalle Lind**, 1975-, (författare), **Måns Nilsson**, 1977-, (författare) & **Peter Nyrell**,
1963-, (illustratör). Malmö: Roos & Tegnér.

Fyren och stjärnorna, Annika Thor, 1950-, (författare), **Per Thor**, 1948-, (författare) & Jakob Wegelius, 1966-
, (illustratör). Stockholm: Bonnier Carlsen.

Gruffarna och drakägget, **Daniel Edfeldt**, 1976-, (författare). Lidingö: JBT Nordic
License.

Hamza och den underjordiska staden, **Mohamed Omar**, 1976-, (författare) & **Mats Minnhagen**, 1979-
, (författare & illustratör). Umeå: H:ström text & kultur.

Ingen ser dig!, **Anna Knutsson**, 1968-, (författare) & Ann-Christine Magnusson, 1967-, (författare).
Stockholm: Tiden.

Jina med J, **Katarina Widholm**, 1961-, (författare). Hägersten: Kikkuli.

Johanna och Timo : berättelse, **Klara Ollikainen**, 1995-, (författare & illustratör). Filipstad: Vivenda.

Kapten Nova vid Planetpolisen : [ungdomsäventyr], **Henrik Örnebring**, 1972-, (författare). Umeå: Järnringen.

Ligån på Kob Lanta : Calle och Cajsja i Thailand, **Christer Pettersson**, 1967-, (författare) & **Ann Ahlbom**
(illustratör). Stockholm: Astrate.

Mattans hemlighet, **Gun Wikström**, 1940-, (författare) & **Lina Karlsson** (illustratör). Borlänge: BriKå.

Moa [hjärta] Jesse : en kärlekshistoria, **Micka Andersson**, 1950-, (författare) & Karin Holmström, 1977-
, (illustratör). Stockholm: LL-förlaget.

MSN - Maja söker Noa, **Eva Salqvist**, 1966-, (författare) & Erica Jacobson, 1972-, (illustratör). Stockholm:
LL-förlaget.

Mörkerets hemlighet. d. 1, Den svarta medaljongen, **Eliza Pimeä** (författare). Norsborg: Recito;
Litenupplaga.se [distributör].

När jag var liten : små episoder, **Irène Carlström**, 1942-, (författare & illustratör). Storå: Irpec.

På andra sidan Kopparsjön, **Spoke Wintersparv**, 1977-, (författare) & **Joakim Liman**, 1980-, (illustratör).
Malmö: wintersparv & sånt.

Sagan om den nya världen, **Peter Larsson**, 1949-, (författare). Norsborg: Recito; Litenupplaga.se [distributör].

Sardinkuppen : agent Sigge löser mysterier, **Annette Ewerth**, 1966-, (författare), Rebecka Lejonbalk, 1952-
, (författare) & **Claes Ewerth**, 1965-, (illustratör). [Visby: Nomen]; Books-on-demand [distributör].

Taschen snedstreck Skuli, **Ragna Hummel** (författare), **Maria Stuge** (illustratör) & **Johanna Rudin**
(illustratör). Norsborg: Recito; Litenupplaga.se [distributör].

Vulddjuret vaknar : första boken i historien om Agata Wäderby och hamnskiftarna, **Mattias Johnsson**, 1972-
, (författare). Umeå: Järnringen.

Faktaböcker

Addad på nätet : en bok om sexträffar med Alexandramannen, **Katia Wagner**, 1966-, (författare). Höganäs:
Hegas.

Andra människor har fel : tio samtal om egna val, **Maja Härngren** (författare) & **Christina Nordhager**
(författare). Stockholm: B. Wahlström.

Axel och mormor i Uppsala domkyrka, Helena Harnesk, 1938-, (författare), Karin Hallgren, 1942-, (illustratör)
& **Tord Harlin**, 1935-, (fotograf). Uppsala: Hallgren.

Chokladboken, **Camilla Ny**, 1967-, (författare) & **Lene Idermark**, 1968-, (illustratör). Agnesberg:
Filibabba.

Fiskögon, sopor och annat smaskens!, **Thérèse Bringholm**, 1968-, (författare), **Inger Scharis**, 1963-
, (författare) & **Lena Forsman**, 1970-, (illustratör). Stockholm: Bergh.

Glukke solbarn : från sol till cell, **Agnetta Zimmerman**, 1939-, (författare) & Sylvia Mård, 1941-, (illustratör).
Stockholm: GML.

- Johans resa till Thailand*, **Gunilla Kolmodin**, 1945-, (författare) & **Prawit Mongkolnawarat** (illustratör).
Sigtuna: Gunilla Kolmodin.
- Klurboken : en liten bok man har tid med*, **Eva Larsson**, 1964-, (författare) & **Lena Serholt**, 1964-,
(illustratör). Horred: Serholt.
- Miljö - så funkar det*, **Frida Demervall**, 1983-, (författare). Stockholm: Svenskt näringsliv.
- På jakt efter små djur på havsstranden*, **Håkan Elmquist**, 1944-, (författare). Stockholm: Prisma.
- Sagan om draken som inte kunde spruta eld*, **Neo Rung**, 2004-, (författare) Liv Larsson, 1964-, (författare) &
Maria Tison-Larsson, 1958-, (illustratör). Svensbyn: Friare liv konsult.
- Självkart! Inte? : en filosofibok*, Liza Haglund, 1959-, (författare), **Anders J. Persson**, 1959-, (författare) & Li
Söderberg (illustratör). Stockholm: Rabén & Sjögren.
- Tänk själv : en inspirationsbok för unga filosofer*, **Peter Ekberg**, 1972-, (författare) & Sven Nordqvist, 1946-,
(illustratör). Stockholm: Bonnier Carlsen.
- Vardagsbjältar : om barn med migrän och annan svår huvudvärk*, **Inger Isaksson**, 1949-, (författare) & **Kjell
Isaksson**, 1947-, (illustratör). Stockholm: Migränföreningen i Stockholms län.
- Vem bestämmer att fula ord är fula? : en bok om svärord och annat struntprat*, Camilla Borgström, 1966-,
(författare) & **Martin Strömberg**, 1966-, (illustratör). Grödinge: Nougat.

Ungdomsböcker

- Bortom världen utanför*, **Hedvig Andersson**, 1984-, (författare). Stockholm: Bonnier Carlsen.
- Decembergatans hungriga andar*, **Ulrika Lidbo**, 1973-, (författare). Stockholm: Alfabet.
- Det brinner i mitt huvud*, **Camilla Lagerqvist**, 1967-, (författare). Stockholm: Tiden.
- Drakar och Berg*, **Agneta Roisko**, 1962-, (författare) Norsborg: Recito.
- Ellies ensambet*, **Johanna Andersson**, 1982-, (författare). Hägersten: Kikkuli.
- Fixa cashen - men sen då? : från brott till straff*, **Minna Nyman**, 1974-, (författare) & Joanna Hellgren, 1981-,
(illustratör). Stockholm: LL-förlaget.
- Förlorat hjärta*, **Tove M. Sjögren**, 1993-, (författare). Gyttorp: Bombadil Publishing.
- Gabriellas resa : i skuggan gömmer sig solkatterna*, Elisabeth Hagborg, 1943-, (författare) & **Tove Hennix**,
1974-, (illustratör). Billeberga: Vilda.
- Hatar att älska*, **Josefin Schygge**, 1981-, (författare). Västerås: Författarhuset.
- Människoätande människor i Märsta*, **Aase Berg**, 1967-, (författare). Stockholm: Natur & kultur.
- Nästan precis som vanligt*, **Katarina Brolin**, 1967-, (författare). Stockholm: Barncancerfonden.
- Oj då säger Karin*, **Gun Molinder**, 1951-, (författare). Sollentuna: Papertalk.
- Om du var jag*, **Jessica Schiefauer**, 1978-, (författare). Stockholm: Bonnier Carlsen.
- Sjöluvan seglar*, **Arne Svensson**, 1934-, (författare) & **Lena Dackhammar** (illustratör). Uppsala:
Skrivareklippan Pedagog Konsult.
- Sista chansen*, **Marta Söderberg**, 1980-, (författare). Stockholm: Bonnier Carlsen.
- Solbarnet : [ett äventyr i bronsålder]*, **Monika Häagg**, 1954-, (författare). Halmstad: Monkaland.
- Spökhistorier från Gotland*, **Bert Lehrberg**, 1957-, (författare). Uppsala: Institutet för bank- och affärsjuridik.
- Vem vinner Synnöve?*, **Kristin H. Silvennoinen**, 1973-, (författare). Hägersten: Kikkuli.
- Zirik*, **Jennie Bohlin**, 1983-, (författare). Västerås: Faun.

Sagor

- Prinsessan som sades vara ful : en saga*, **Åse Alexanderson**, 1959-, (författare) & **Tora Carsrud**, 1973-,
(illustratör). Höör: Trollmors sagor i Skåne.
- Prinsessan Lamja*, Meliha Kaya, 1967-, (författare) & **Jalileh Moini** (illustratör). Sundbyberg: Melkay.
- Haren och kattens sällsamma äventyr*, **Kette Persson** (författare & illustratör) & **Rolf Persson** (illustratör).
[Visby: Nomen]; Books on Demand [distributör].